

וְהָיָה כִּי יִשְׁמַע ה' אֶת קוֹל מִצְרָיִם וְעָשָׂה עִלְפֵי מִצְרָיִם וְעָשָׂה עִלְפֵי מִצְרָיִם וְעָשָׂה עִלְפֵי מִצְרָיִם

וְהָיָה כִּי יִשְׁמַע ה' אֶת קוֹל מִצְרָיִם וְעָשָׂה עִלְפֵי מִצְרָיִם

ཁྱེ་གའ་རྒྱུ་དུ། ལྷ་ལྷ་བཟོ་བཟོ་དཀ་ཀ་རྒྱ་མ་པ་རྒྱ་པ་པ་ར་མི་ཏ་མ་རྒྱ་ཡ་ན་སྒྱ་ལ། བོད་རྒྱུ་དུ། འཕགས་པ་ཤེས་རབ་གྱི་ཕ་

མོལ་ཏུ་ལྷོན་པ་དོ་རྗེ་གཙོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ། སངས་རྒྱལ་དང་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ལ་ཤུག་འཚལ་ལོ།  
འདྲི་རྒྱུད་བདག་གིས་ཐོས་པ་དུས་གཅིག་ན། བཅོམ་ལྷན་འདས་མཉམ་དུ་ཡོད་པ་ན་རྒྱལ་བྱ་རྒྱལ་བྱེད་གྱི་ཚལ་མགོན་མེད་ཟས་སྒྲིན་གྱི་ཀུན་དགའ་ར་བ་  
ན་དགོ་སློང་སློང་ཉིས་བརྒྱ་ལྷ་བཅུ་ཉི་དགོ་སློང་གི་དགོ་འདུན་ཆེན་པོ་དང་། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རབ་ཏུ་མང་པོ་དང་ཐབས་ཅིག་ཏུ་  
བཞུགས་ཏེ།

בשפת הודו: Arya Vajra Chedaka Nama Prajnya Paramita Mahayana Sutra  
בשפה הטיבטית: pakpa sherab kyi paroltu chinpa dorje chupa shejawa tekpa chenpoy do  
בשפה העברית: הסוטרה הנשגבה של הדרך הגדולה על שלמות החוכמה בשם "להב היהלום".

מילים אלו שמעתי באחד הזמנים.

פעם שהה המבורך בשרווסטי, בחצר של אנטה פינדדה, בגניו של הנסיך ג'טוון. יחד עמו נקבצה קהילה גדולה של אלף ומאתיים וחמישים נזירים שהיו מאזינים, וכן מספר עצום עד מאד של בודהיסטוות, ישויות גדולות.

དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་སྐྱེ་བའི་དུས་ཀྱི་ཚེ་ཤམ་ཐབས་དང་ཚེས་གོས་སྐྱེ་ལ་གསོལ་ཏེ་ལྷུང་བཟེད་བསྐྱམས་ནས་མཉམ་ཡོད་ཀྱི་གྲོང་བྱིར་ཆེན་པོར་བསོད་  
 ལྷོམས་ཀྱི་སྤྱིར་ལྷུགས་སོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་མཉམ་ཡོད་ཀྱི་གྲོང་བྱིར་ཆེན་པོར་བསོད་ལྷོམས་ཀྱི་སྤྱིར་གཤེགས་ནས་བསོད་ལྷོམས་ཀྱི་ཞལ་ཟས་  
 མཚུགས་ཏེ་གསོལ་ཏེ་ཟས་ཀྱི་བྱ་བ་མཛད་ནས་ཟས་སྤི་མའི་བསོད་ལྷོམས་སྤངས་པས། ལྷུང་བཟེད་དང་ཚེས་གོས་བཞག་ནས་ཞབས་བསིལ་ཏེ་གདན་  
 བཤམས་པ་ལ་སྤྱིལ་མོ་གྱུང་བཅས་ནས་སྐྱེ་བའི་པོར་བསྐྱེད་སྤྱི་བྱེད་པ་མངོན་དུ་བཞག་ནས་བཞུགས་སོ། །དེ་ནས་དགོ་སྤོང་མང་པོ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ག་  
 ལ་བ་དེར་དོང་སྤྱི་ལྷུགས་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཞབས་ལ་མགོ་བོས་སྤུག་འཚལ་ཏེ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ལན་གསུམ་བསྐྱོར་བ་བྱས་ནས་སྤྱིགས་གཅིག་ཏུ་  
 འཁོད་དོ། །ཡང་དེའི་ཚེ་ཚེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་འཁོར་དེ་ཉིད་དུ་འདུས་པར་གྱུར་ཏེ་འདུག་གོ།

באותו הבוקר עטה המבורך את גלימת הנזיר שלו ואת גלימתו העליונה, נטל את פינכת הנזיר, ונכנס לעיר הגדולה של שרווסטי לבקש את ארוחתו. לאחר שקיבל מעט מאכל, עזב את העיר וממנו טעם. ולאחר שסיים את ארוחתו, הניח את פינכתו וגלימתו העליונה, שכן שמר על מנהג הנזירים שלא לאכול פת ערבית. הוא רחץ את רגליו, ואז ישב על גבי כרית שהונחה עבורו. הוא שילב את רגליו בתנוחת הלוטוס, יישר את גבו, וכיוון את מחשבתו למצב של הגייה.

אז קרבה קבוצה גדולה של נזירים לעבר המבורך, ומשהגיעו אל קרבתו השתחוו והשיקו מצחם אל רגליו. תוך יראת כבוד הקיפוהו שלוש פעמים, ואז ישבו אל צידו האחד. באותו הזמן ישב עמם הנזיר הזוטר סופהוטי, שהיה באותה הקבוצה.

ལ་བ་དེ་ལོགས་སུ་ཐལ་མོ་སྐྱར་བ་བཏུད་དེ་བཙོམ་ལྷན་འདས་ལ་འདི་སྐྱད་ཅེས་གསོལ་ཏོ། བཙོམ་ལྷན་འདས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དབྱ་བཙོམ་པ་  
ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་ལ་ཕན་གདགས་པའི་དམ་པ་ཇི་སྟེད་པས་ཕན་བཏགས་པ་  
དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དབྱ་བཙོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཡོངས་སུ་  
གཏད་པའི་དམ་པ་ཇི་སྟེད་པས་ཡོངས་སུ་གཏད་པ་ནི། བཙོམ་ལྷན་འདས། ངོ་མཚར་ལགས་སོ།

אזי קם הנזיר הזוטר סובהוטי ממושבו, שמט את קצה גלימתו העליונה מכתפו האחת כאות של כבוד, וכרע על הארץ על ברכו הימנית. תוך שהוא פונה לעבר המבורך, הצמיד את כפות ידיו מול ליבו, קד קידה, ואז פנה אל המבורך במילים הבאות:

הו, המבורך! אתה שהלכת לכך, שהשמדת את האויב, שהגעת לכליל הארה – רבות היטבת עם הבודהיסטוות, הישויות הגדולות, תוך שנתת להם הנחיות רבות ערך; כל הנחיה שנתת הביאה לנו ברכה מרובה.

אתה שהגעת לכך, שהשמדת את האויב, שהגעת לכליל הארה, הענקת לבודהיסטוות, לישויות הגדולות, הכוונה ברורה. הכוונה ברורה זו, הו, המבורך, הייתה עבורנו דבר נפלא. הו, אתה השרוי בעונג, הכוונה זו היא דבר נפלא באמת.

།བདེ་བར་གཤེགས་པ། དོ་མཚར་ལགས་སོ། །བཙམ་ལྷན་འདས། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་ཐེག་པ་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པས་ཇི་ལྟར་གནས་  
པར་བཤྱི། ཇི་ལྟར་བསྐྱབ་པར་བཤྱི། ཇི་ལྟར་སེམས་རབ་ཏུ་གཟུང་བར་བཤྱི། དེ་སྐོན་ཅེས་གསོལ་པ་དང་། བཙམ་ལྷན་འདས་གྱིས་ཚོ་དང་  
ལྷན་པ་རབ་འབྱོར་ལ་འདི་སྐོན་ཅེས་བཀའ་སྤྲུལ་ཏེ། །རབ་འབྱོར། ལེགས་སོ། །ལེགས་སོ། །རབ་འབྱོར། དེ་དེ་བཞིན་ནོ། །དེ་དེ་  
བཞིན་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་ལ་ཕན་གདགས་པའི་དམ་པས་ཕན་བཏགས་སོ། །དེ་བཞིན་  
གཤེགས་པས་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་ལ་ཡོངས་སུ་གཏད་པའི་དམ་པས་ཡོངས་སུ་གཏད་དོ། །



הוּ, הַמְבוּרֵךְ! מָה לְגַבֵּי הַבּוּדֵה־יִסְטוּת שֶׁעָלוּ בַּבְּטָחָה עַל דֶּרֶךְ הַחֲמֵלָה? כִּיצַד רָאוּי שִׁיחִיו אֶת חַיֵּיהֶם? כִּיצַד עֲלִיהֶם לְתִרְגָּל? כִּיצַד עֲלִיהֶם לְשִׁמּוֹר אֶת מַחֲשַׁבְתָּם?

כִּךְ שָׁאַל, וְאִז עָנָה הַמְבוּרֵךְ לְשִׁאלָתוֹ שֶׁל הַנְּזִיר הַזּוֹטֵר סוּבְהוּטִי:

כִּךְ נָאָה, סוּבְהוּטִי, כִּךְ נָאָה. כִּךְ הוּוּה סוּבְהוּטִי, בְּדִיוֹק כִּךְ: זֶה שֶׁהֵלֵךְ לִכְךָ אֲכֵן הִיטִיב עִם הַבּוּדֵה־יִסְטוּת, הִישׁוּיּוֹת הַגְּדוּלוֹת, בְּכִךְ שִׁנְתָן לְהֶם הַנְּחִיּוֹת רַבּוֹת עֶרֶךְ. זֶה שֶׁהֵלֵךְ לִכְךָ אֲכֵן הִעֲנִיק כִּיוּוֹן בְּרֹר לְבּוּדֵה־יִסְטוּת, לִישׁוּיּוֹת הַגְּדוּלוֹת, תּוֹךְ שֶׁהִעֲנִיק לְהֶם הַנְּחִיּוֹת בְּרֹרוֹת בִּיּוֹתֵר.



ומכיוון שכך הדבר, הו סובהוטי, האזן נא היטב לאשר אומר, וחרוט היטב את דבריי על לוח ליבך, שכן אגלה אזנך כיצד ראוי שיחיו הבודהיסטות שעלו היטב על דרך החמלה; כיצד עליהם לתרגל, וכיצד עליהם לשמור את מחשבתם.

"הו, המבורך! כך יהיה",

ענה הנזיר הזוטר סובהוטי, וישב להאזין כפי שהורה המבורך.

אז פתח המבורך במלים הבאות:

།རབ་འབྱོར། འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཐེག་པ་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པས་འདི་སྒྲུལ་དུ། བདག་གིས་ཇི་ཙམ་སེམས་ཅན་དུ་བསྐྱེད་པས་བསྐྱེད་པ་སྒོའང་ལས་སྐྱེས་པའམ། མངལ་ནས་སྐྱེས་པའམ། རྫོད་གཤེར་ལས་སྐྱེས་པའམ། བརྒྱུས་ཏེ་སྐྱེས་པའམ། གཟུགས་ཅན་ནམ། གཟུགས་མེད་པའམ། འདུ་ཤེས་ཅན་ནམ། འདུ་ཤེས་མེད་པའམ། འདུ་ཤེས་མེད་འདུ་ཤེས་མེད་མིན་ནམ། སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ཇི་ཙམ་སེམས་ཅན་དུ་གདགས་པས་བཏགས་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་སྤང་པོ་ལྷག་མ་མེད་པའི་སྐྱེད་ན་ལས་འདས་པའི་དབྱིངས་སུ་ཡོངས་སུ་སྐྱེད་ན་ལས་བཟློའ། །དེ་ལྟར་སེམས་ཅན་ཚད་མེད་པ་ཡོངས་སུ་སྐྱེད་ན་ལས་བཟླས་ཀྱང་སེམས་ཅན་གང་ཡང་ཡོངས་སུ་སྐྱེད་ན་ལས་བཟླས་པར་གྱུར་པ་མེད་དོ། །སྒྲུལ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །དེ་ཅིའི་སྤྱིར་ཞེ་ན། རབ་འབྱོར། གལ་ཏེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་ཅན་དུ་འདུ་ཤེས་འཇུག་ན། དེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་མི་བྱ་བའི་སྤྱིར་རོ།

הו, סובהוטי! הבודהיסטוות שעלו בבטחה על דרך החמלה, כך ראוי שיחשבו בשעה שמתעוררת בלבם השאיפה להארה: "אני אהיה זה שיביא לנירוונה את כל המון היצורים החיים, כל אחד מבין אלו שנקבצו בכל צורות הקיום השונות: אלו שנולדו מרחם, אלו שבאו מביצה, אלו שנוצרו מחום ולחות, ואלו שנוצרו בדרכי נס; אלו שיש להם גוף, ואלו שאין להם גוף; אלו שהם בעלי יכולת המשגה, אלו שהם משוללי יכולת המשגה, ואלו שאינם בעלי יכולת המשגה אך גם אינם משוללי יכולת המשגה; ככל שירבו היצורים לרוב, ובכל ייקום שבו הם חיים – כל מי שמכונה בתווית של 'יצור חי' – את כל אלו אביא לנירוונה מלאה, למקום שמעבר לכל צער, מקום שבו לא נותר אף אחד מן המצבורים של אדם. אלא שאף אם אצליח להביא לנירוונה מלאה את כל המון היצורים אשר אין שיעור למספרם, לא יהיה בנמצא אף יצור חי שהגיע לנירוונה מלאה."

ומדוע זה כך, סובהוטי? משום שאילו היה אותו בודהיסטווה תופס בליבו את אותו היצור כיצור חי, הרי שכלל לא היינו יכולים לקרוא לו בשם "בודהיסטווה".

།དེ་ཅི་ལྟར་ལྟོ་ལྟོ། རབ་འབྱོར། གང་སེམས་ཅན་དུ་འདུ་ཤེས་འཇུག་གམ། རྟོག་ཏུ་འདུ་ཤེས་འཇུག་གམ། གང་ཟུག་ཏུ་འདུ་ཤེས་འཇུག་ན།  
 དེ་བྱང་རྩལ་སེམས་དཔའ་ཞེས་མི་བྱ་བའི་ལྟོ་ལྟོ། །ཡང་རབ་འབྱོར། བྱང་རྩལ་སེམས་དཔའ་དངོས་པོ་ལ་མི་གནས་པར་སྦྱོན་པ་སྦྱོན་ནོ།  
 །ཚོས་གང་ལ་ཡང་མི་གནས་པར་སྦྱོན་པ་སྦྱོན་ནོ། །གཟུགས་ལའང་མི་གནས་པར་སྦྱོན་པ་སྦྱོན་པར་བྱའོ། །སྤྲོ་དང་། སྤྲོ་དང་། རོ་དང་།  
 རིག་བྱ་དང་། ཚོས་ལའང་མི་གནས་པར་སྦྱོན་པ་སྦྱོན་ནོ། །རབ་འབྱོར། ཅི་ནས་མཚན་མར་འདུ་ཤེས་པ་ལའང་མི་གནས་པ་དེ་ལྟར་བྱང་རྩལ་  
 སེམས་དཔའ་སྦྱོན་པ་སྦྱོན་ནོ།

ומדוע זה כך, סובהוטי? משום שכל מי שהיה תופס בליבו את אותו היצור כיצור חי, תופס אותו כמי שיש בו חיים, תופס אותו כישות, הרי שכלל לא היינו יכולים לכנותו בשם "בודהיסטווה".

יתרה מכך, סובהוטי! נתינתו של הבודהיסטווה היא נתינה שאינה שוהה בדברים; נתינתו היא נתינה שאינה שוהה בשום חפץ; נתינתו היא נתינה שאף אינה שוהה בשום צורה, בשום צליל, בשום ריח, בשום טעם, בשום דבר בר מישוש; נתינתו היא נתינה שאינה שוהה בשום דבר שהוא.

הו, סובהוטי! נתינתו של הבודהיסטווה היא נתינה שאיננה שוהה בזיהוי של דבר מה כסימן.

།དེ་ཅི་ལྟར་སྤྱི་ལོ་ཞེ་ན། རབ་འགྱུར། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་མི་གནས་པར་སྦྱིན་པ་སྦྱིན་པ་དེའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཕྱང་ཕོ་ནི། རབ་འགྱུར།  
 ཚད་གཟུང་བར་སྤྱི་བ་མ་ཡིན་པའི་སྤྱི་རྩོམ། །རབ་འགྱུར། འདི་ཇི་སྐྱུ་མ་དུ་སེམས། །ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་རྣམ་མཁའི་ཚད་གཟུང་བར་སྤྱི་ལམ། རབ་  
 འགྱུར་གྱིས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས། དེ་ནི། མ་ལགས་སོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྱུལ་པ། དེ་བཞིན་དུ་སྤྱོད་དང་།  
 རྒྱུ་དང་། བྱང་དང་། སྤྱི་དང་། འོག་གི་ཕྱོགས་དང་། ཕྱོགས་མཚམས་དང་། ཕྱོགས་བཅུའི་རྣམ་མཁའི་ཚད་གཟུང་བར་སྤྱི་ལམ།  
 རབ་འགྱུར་གྱིས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས། དེ་ནི། མ་ལགས་སོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྱུལ་པ། རབ་འགྱུར།  
 དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་མི་གནས་པའི་སྦྱིན་པ་སྦྱིན་པ་དེའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཕྱང་ཕོ་ཡང་ཚད་གཟུང་བར་སྤྱི་བ་མ་ཡིན་ཞོ།



ומדוע זה כך? הו, סובהוטי! הבודהיסטווה שנתנינתו אינה שווהה, סובהוטי, לא יהיה זה קל לאמוד את מידת החסד שהוא צובר על ידי אותה הנתינה.

הו, סובהוטי! מה דעתך? האם יהיה זה קל לאמוד את מידת המרחב שממזרח לנו?

וסובהוטי ענה ביראת כבוד:

הו, המבורך, לא יהיה זה קל כלל ועיקר.

והמבורך המשיך ושאל:

ובדומה לכך, האם יהיה זה קל לאמוד את מידת המרחב בכל אחד מן הכיוונים הראשיים שמדרום לנו, ממערב לנו, או מצפון לנו, או מעלינו, או מתחתינו, או בכל אחד מן הכיוונים האחרים? האם יהיה זה קל לאמוד את מידת המרחב בכל אחד מעשרת הכיוונים, מן המקום בו אנו נמצאים?

།རབ་འབྱོར། འདི་ཇི་སྒྲུམ་དུ་སེམས། མཚན་སྟུན་སྟུམ་ཚོགས་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པར་བལྟའམ། རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་པ། བཙམ་  
 ལྟན་འདས། དེ་ནི། མ་ལགས་ཏེ། མཚན་སྟུན་སྟུམ་ཚོགས་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པར་མི་བལྟའོ། །དེ་ཅིའི་སྐད་དུ་ཞེན། དེ་བཞིན་  
 གཤེགས་པས་མཚན་སྟུན་སྟུམ་ཚོགས་པར་གང་གསུངས་པ་དེ་ཉིད་མཚན་སྟུན་སྟུམ་ཚོགས་པ་མ་མཆིས་པའི་སྐད་དུ་འོ། །དེ་སྐད་ཅེས་གསོལ་པ་དང་།

וסובהוטי ענה ביראת כבוד:

הו, המבורך, לא יהיה זה קל כלל ועיקר.

והמבורך המשיך ואמר:

הו, סובהוטי! בדומה לכך, לא יהיה זה קל לאמוד את מידתו של מצבור החסד שצובר הבודהיסטווה בעת שהוא נותן בנתינה שאינה שוהה.

הו, סובהוטי! מה דעתך? האם עלינו לראות אדם בתור זה שהלך לכך רק משום שיש בגופו סימנים נשגבים?

וסובהוטי ענה ביראת כבוד:

לא ולא, המבורך! לא נוכל לראות אדם בתור זה שהלך לכך רק משום שיש בגופו סימנים נשגבים. ומדוע לא? משום שבשעה שזה שהלך לכך תאר בעצמו את הסימנים הנשגבים של מי שהלכו לכך, הוא גם טען שהם כלל לא קיימים.

བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱིས་ཚེ་དང་ལྷན་པ་རབ་འབྱོར་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་ཏེ། །རབ་འབྱོར། །འདི་ཇི་སྐྱམ་དུ་སེམས། །མཚན་སྣེ་སྣེ་  
 ཚོགས་པ་དེ་ཙམ་དུ་རྩུབ་ནོ། །ཇི་ཙམ་དུ་མཚན་སྣེ་སྣེ་ཚོགས་པ་མེད་པ་དེ་ཙམ་དུ་མི་རྩུབ་ཏེ། །དེ་ལྟར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་མཚན་དང་མཚན་  
 མེད་པར་བལྟའོ། །དེ་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་པ་དང་། །བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་ཚེ་དང་ལྷན་པ་རབ་འབྱོར་གྱིས་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏེ། །བཅོམ་  
 ལྷན་འདས། །མ་འོངས་པའི་དུས་ལྟ་བུ་ཐ་མ་ལ་དམ་པའི་ཚེས་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འཇིག་པར་འགྱུར་བ་ན་སེམས་ཅན་གང་ལ་ལ་དག་འདི་ལྟ་བུའི་མདོ་  
 ལྟའི་ཚིག་འགྲུབ་པ་འདི་ལ་ཡང་དག་པར་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་པར་འགྱུར་བ་ལྟ་མཚིས་སམ།

ומשכך דיבר, פנה המבורך אל הנזיר הזוטר סובהוטי ואמר:

הו, סובהוטי! מה דעתך? הסימנים הנשגבים הם עצמם כוזבים. במידה שאין הם כלל קיימים, הרי שהסימנים הנשגבים הם בלתי כוזבים. כך גם יש לראות את זה שהלך לכך: כמי שאין לו כל סימנים, כל סימנים שהם.

כך אמר, ואז פנה הנזיר הזוטר סובהוטי אל המבורך ואמר:

הו, המבורך! מה יקרה בעתיד, בשנים של חמש המאות האחרונות, בשעה שיתקרב חורבנה הסופי של הדהרמה? כיצד יוכלו אז הבריות לתפוס לאשורה את המשמעות של הסברים הניתנים בסותרות כגון זו שכאן?

བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྲུལ་པ།      རབ་འབྱོར།      བྱོད་འདི་སྐད་དུ།      མ་འོངས་པའི་དུས་ལྡེ་བརྒྱ་ཐ་མ་ལ་དམ་པའི་ཚོས་རབ་རྟུ་རྣམ་པར་  
 འཇིགས་པར་འགྲུར་བ་ན་སེམས་ཅན་གང་ལ་ལ་དག་འདི་ལྟ་བུའི་མདོ་སྟེན་ཚིག་བཤད་པ་འདི་ལ་ཡང་དག་པར་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་པར་འགྲུར་བ་ལྟ་མཚིས་  
 སམ་ཞེས་མ་ཟེར་ཅིག།      །ཡང་རབ་འབྱོར།      མ་འོངས་པའི་དུས་ལྡེ་བརྒྱ་ཐ་མ་ལ་དམ་པའི་ཚོས་རབ་རྟུ་རྣམ་པར་འཇིགས་པར་འགྲུར་བ་ན་བྱང་ཆུབ་  
 སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྩེ་ལ་བྱིས་ས་དང་ལྡན་པ།      ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ།      ཤེས་རབ་དང་ལྡན་པ་དག་འབྱུང་སྟེ།      རབ་འབྱོར།  
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་དེ་དག་གྲང་སངས་རྒྱས་གཅིག་ལ་བསྟེན་བཀའ་བྱས་པ་མ་ཡིན།      སངས་རྒྱས་གཅིག་ལ་དགོ་བའི་རྩ་བ་  
 བསྐྱེད་པ་མ་ཡིན་གྱི།      རབ་འབྱོར།      སངས་རྒྱས་བརྒྱ་སྟོང་མང་པོ་ལ་བསྟེན་བཀའ་བྱས་ཤིང་།      སངས་རྒྱས་བརྒྱ་སྟོང་དུ་མ་ལ་དགོ་བའི་རྩ་བ་  
 དག་བསྐྱེད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་དག་འབྱུང་ངོ།

וכך ענה המבורך:

הו סובהוטי! אל לך לשאול: "מה יקרה בעתיד, בשנים של חמש המאות האחרונות, בשעה שיתקרב חורבנה הסופי של הדהרמה? כיצד יוכלו אז הבריות לתפוס לאשורה את המשמעות של הסברים הניתנים בסותרות כגון זו שכאן?"

שכן, סובהוטי, בעתיד, בשנים של חמש המאות האחרונות, בשעה שיתקרב חורבנה הסופי של הדהרמה, יופיעו בודהיסטוות, ישויות גדולות, השומרים על מוסריותם, בעלי סגולות נעלות, ובעלי חוכמה.

הו, סובהוטי! בודהיסטוות אלו, ישויות גדולות אלו, לא יהיו כאלה שחלקו כבוד לבודהה אחד בלבד, או שצברו חסד רב עם בודהה אחד בלבד. הו סובהוטי! הבודהיסטוות, הישויות הגדולות אשר יופיעו אז, יהיו כאלה שחלקו כבוד להרבה מאות אלפים של בודהות, שצברו חסד לרוב עם הרבה מאות אלפים של בודהות.

།རབ་འབྱོར། གང་དག་འདི་ལྟ་བུའི་མདོ་སྐྱེའི་ཚིག་བཤད་པ་འདི་ལ་སེམས་དད་པ་གཅིག་ཙམ་རྙེད་པར་འགྲུར་བ་དེ་དག་ནི། རབ་འབྱོར། དེ་  
 བཞིན་གཤེགས་པས་མཁྱེན་ཏེ། །རབ་འབྱོར། དེ་དག་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གཟིགས་ཏེ། རབ་འབྱོར། སེམས་ཅན་དེ་དག་  
 ཐམས་ཅད་ནི། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཕྱང་པོ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་བསྐྱེད་ཅིང་རབ་ཏུ་སྐྱེད་པར་འགྲུར་རོ། །དེ་ཅིའི་སྤྱིར་ཞེན། རབ་འབྱོར། བྱང་ཆུབ་  
 སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་དེ་དག་ནི། བདག་ཏུ་འདུ་ཤེས་འཇུག་པར་མི་འགྲུར་ཞིང་། སེམས་ཅན་དུ་འདུ་ཤེས་པ་མ་ཡིན། ལྷོག་  
 ཏུ་འདུ་ཤེས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གང་ཟེག་ཏུ་འང་འདུ་ཤེས་འཇུག་པར་མི་འགྲུར་བའི་སྤྱིར་རོ། །རབ་འབྱོར། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་  
 ཆེན་པོ་དེ་དག་ཆོས་སུ་འདུ་ཤེས་པ་དང་། ཆོས་མེད་པར་ཡང་འདུ་ཤེས་མི་འཇུག་སྟེ། དེ་དག་ནི། འདུ་ཤེས་དང་། འདུ་ཤེས་མེད་པར་ཡང་  
 འདུ་ཤེས་འཇུག་པར་མི་འགྲུར་རོ།



הו, סובהוטי! נניח שאדם מסוים מפתח, ולו אף לרגע, תובנה ואמונה במלים שהוראתן דומה לאלו שבסוטרות זו. הו, סובהוטי! זה שהלך לכך מכיר איש זה. הו, סובהוטי! זה שהלך לכך יכול לראותו. הו, סובהוטי! אדם זה יצר ואסף היטב אל קרבו מצבור עצום של חסד, אשר אין כל שיעור למידתו.

ומדוע זה כך? הו סובהוטי! בודהיסטות אלו, ישויות גדולות אלו, אינם תופסים דבר כבעל עצמיות, אינם תופסים דבר כיצור חי, אינם תופסים דברים כחיים, ואף אינם תופסים דברים כישויות.

הו סובהוטי! אותם הבודהיסטות, הישויות הגדולות, גם אינם תופסים את הדבר כדבר, וכן אינם תופסים אותו כמשהו שאיננו דבר. כמו כן אין הם תופסים את התפיסה כתפיסה, או כמה שאיננו תפיסה.

།དེ་ཅི་འུ་ཕྱིར་ཞེ་ན། རབ་འབྱོར། གལ་ཏེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་དེ་དག་ཚོས་སུ་འདུ་ཤེས་འཇུག་ན། དེ་ཉིད་དེ་དག་གི་  
 བདག་ཏུ་འཛིན་པར་འགྱུར་ཞིང་། སེམས་ཅན་དུ་འཛིན་པ་དང་། སྟོག་ཏུ་འཛིན་པ་དང་། གང་ཟུག་ཏུ་འཛིན་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་  
 ཏེ་ཚོས་མེད་པར་འཇུག་ནའང་དེ་ཉིད་དེ་དག་གི་བདག་ཏུ་འཛིན་པར་འགྱུར་ཞིང་། སེམས་ཅན་དུ་འཛིན་པ་དང་། སྟོག་ཏུ་འཛིན་པ་དང་། གང་  
 ཟུག་ཏུ་འཛིན་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཅི་འུ་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཡང་རབ་འབྱོར། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཚོས་ཀྱང་ལོག་པར་གཟུང་བར་མི་བྱ་སྟེ།  
 ཚོས་མ་ཡིན་པ་ཡང་མི་གཟུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བས་ན། དེ་ལས་དགོངས་ཏེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཚོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་གཟིངས་ལྟ་བུར་ཤེས་  
 པ་རྣམས་ཀྱིས་ཚོས་རྣམས་ཀྱང་སྤང་བར་བྱ་ན། ཚོས་མ་ཡིན་པ་རྣམས་ལྟ་ཅི་སྟོས་ཞེས་གསུངས་སོ། །

ומדוע זה כך? הו סובהוטי! אילו היו אותם הבודהיסטוות, הישויות הגדולות, תופסים דבר כדבר, אזי הם היו גם נאחזים בדברים כבעלי עצמיות, היו נאחזים בדברים כיצורים חיים, היו נאחזים בדברים כחיים, היו נאחזים בדברים כישויות.

גם אילו היו תופסים דבר כמה שאיננו דבר, גם אז היו הם נאחזים במשהו כבעל עצמיות, היו נאחזים במשהו כיצור חי, היו נאחזים במשהו כחי, היו נאחזים במשהו כישות.

ומדוע זה כך? מכיוון, סובהוטי, שהבודהיסטוות אינם תופסים את הדהרמה בצורה שגוייה, וכן אינם תופסים אותה כמה שאיננו דהרמה. זו הייתה כוונתו של זה שהלך לכך בשעה שאמר שאלו שמבינים זאת הרי שכאותה הסירה הם מותירים מאחור אפילו את ההצגה של הדהרמה עצמה; שלא לדבר, בדומה לכך, את מה שאיננו דהרמה.

།གཞན་ཡང་བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་ཚེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྤྲུལ་ཏོ། །རབ་འབྱོར། འདི་ཇི་སྐྱེ་ལ་དུ་སེམས། དེ་  
 བཞིན་གཤེགས་པས་གང་སྐྱོན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པའི་ཚེས་དེ་གང་ཡང་ཡོད་དམ། དེ་  
 བཞིན་གཤེགས་པས་ཚེས་གང་ཡང་བསྟན་ཏམ། དེ་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྤྲུལ་པ་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ཚེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་གྱིས་འདི་སྐད་  
 ཅེས་གསོལ་ཏོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས། བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་གསུངས་པའི་དོན་འདི་བདག་གིས་འཚལ་བ་ལྟར་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་  
 གང་སྐྱོན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པའི་ཚེས་དེ་གང་ཡང་མ་མཆིས་སོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་  
 གང་བསྟན་པའི་ཚེས་དེ་གང་ཡང་མ་མཆིས་སོ། །

אז הוסיף המבורך ופנה אל הנזיר הזוטר סובהוטי בדברים כדלקמן:

הו סובהוטי! מה דעתך? האם קיימת אותה הארה מושלמת, אשר אין דומה לה, שאותה משיגים מי שהלכו לכך, הארה שלמה של הבודהה? והאם זה שהלך לכך בכלל מלמד דהרמה כלשהי?

ולשאלתו זו של המבורך ענה הנזיר הזוטר סובהוטי ביראת כבוד:

הו, המבורך! במידה שאני תופס את כוונתו של המבורך, יהא עלי לומר שלא ייתכן כלל קיומה של אותה הארה מושלמת, אשר אין דומה לה, שאותה משיגים מי שהלכו לכך, הארה שלמה של הבודהה. וכן לא ייתכן כלל קיומה של דהרמה כלשהי שאותה מלמד זה שהלך לכך.

དེ་ཅི་ལོ་སྐྱོད་དུ་ཞེ་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཚོས་གང་ཡང་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པའམ་བསྟན་པ་དེ་ནི། གཞུང་དུ་མ་མཆིས།  
 བརྗོད་དུ་མ་མཆིས་ཏེ། དེ་ནི། ཚོས་རྒྱང་མ་ལགས། ཚོས་མ་མཆིས་པ་ཡང་མ་ལགས་པའི་སྐྱོད་དུ་འོ། །དེ་ཅི་ལོ་སྐྱོད་དུ་ཞེ་ན། འཕགས་  
 པའི་གང་ཟག་རྣམས་ནི། འདུས་མ་བབྱིས་གྱིས་རབ་ཏུ་སྤྲེ་བའི་སྐྱོད་དུ་འོ། །  
 བཅོམ་ལུན་འདས་གྱིས་བཀའ་སྤྲུལ་པ། རབ་འབྱོར། འདི་ཇི་སྐྱུམ་དུ་སེམས། རིགས་གྱི་བྱུང་མ། རིགས་གྱི་བྱུ་མོ་གང་ལ་ལ་ཞིག་གིས་སྤོང་  
 གསུམ་གྱི་སྤོང་ཆེན་པོའི་འཇིག་ རྟེན་གྱི་ཁམས་འདི་རིན་པོ་ཆེ་སྒྲ་བདུན་གྱིས་རབ་ཏུ་གང་བར་བྱས་ཏེ་སྤྲིན་པ་བྱིན་ན། རིགས་གྱི་བྱུང་མ། རིགས་  
 གྱི་བྱུ་མོ་དེ་གཞི་དེ་ལས་བསོད་ནམས་གྱི་ཕུང་པོ་མང་དུ་བསྐྱེད་དམ།

ושוב דיבר המבורך:

ומדוע זה כך? משום שכלל לא תתכן הארה שלמה שהשיג זה שהלך לכך, או דהרמה שהוא מלמד, שאפשר לתפסם, או שאפשר לתארם. וזאת משום שאין זה נכון שקיומם של דברים אלו בכלל אפשרי, וכן אין נכון שקיומם הוא בלתי אפשרי. ומדוע זה כך? משום שאותם אנשים שהם אֲרִיזוֹת רואים דברים אלו בבירור באמצעות זה שאיננו מותנה.

הו סובהוטי! מה דעתך? נניח שאחד מבני המסורה או בנות המסורה היה קם ונוטל את כל הפלנטות שבעולם גדול זה, עולם של אלף אלפי אלפים של פלנטות, ומכסה אותם היטב בכל שבעת סוגי האוצרות היקרים, ומגיש אותם כמינחה - האם לא ירבו עד מאד מצבורי החסד אשר בן זה או בת זו היו צוברים בשל כך?

རབ་འགྲོལ་གྱིས་གསོལ་པ།      བཅོམ་ལྡན་འདས།      མང་ལགས་སོ།      །བདེ་བར་གཤེགས་པ།      མང་ལགས་ཏེ།      རིགས་ཀྱི་བྱུང་མ།  
 རིགས་ཀྱི་བྱུ་མོ་དེ་གཞི་དེ་ལས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཕུང་པོ་མང་དུ་བསྐྱེད་དོ།      །དེ་ཅིའི་སྐྱད་དུ་ཞེན།      བཅོམ་ལྡན་འདས།      བསོད་ནམས་ཀྱི་ཕུང་པོ་དེ་  
 ཉིད་ཕུང་པོ་མ་མཆིས་པའི་སྐྱད་དུ་སྟེ།      དེས་ན།      དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཕུང་པོ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཕུང་པོ།      །ཞེས་གསུངས་སོ།  
 །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྲུལ་པ།      རབ་འགྲོལ།      རིགས་ཀྱི་བྱུང་མ།      རིགས་ཀྱི་བྱུ་མོ་གང་གིས་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཇིག་རྟེན་  
 ཀྱི་ཁམས་འདི་རིན་པོ་ཆེ་སྐྱབ་དུས་ཀྱིས་རབ་ཏུ་གང་བར་བྱས་ཏེ་སྐྱོན་པ་བྱིན་པ་བས།      གང་གིས་ཚོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་ལས་ཐ་ན་ཚིག་བཞི་པའི་  
 ཚིགས་སུ་བཅད་པ་གཅིག་ཅུ་བཟུང་ནས་གཞན་དག      ལ་ཡང་འཆད་ཅིང་ཡང་དག་པར་རབ་ཏུ་སྟོན་ན།      དེ་གཞི་དེ་ལས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཕུང་པོ་  
 ཆེས་མང་དུ་གྲངས་མེད་དཔག་ཏུ་མེད་པ་བསྐྱེད་དོ།



וסובהוטי ענה ביראת כבוד:

הו, המבורך! רבים הם יהיו. הו, זה שלעונג הלך – אכן יהיו הם רבים. רבים עד מאד מצבורי החסד אשר בן זה או בת זו היו צוברים בשל כך. ומדוע זה כך? הו, המבורך! מצבורים אלו של חסד הנם מצבורים אשר כלל אינם קיימים; ומשום כך יכולים מי שהלכו לכך לדבר על "מצבורי חסד גדולים, מצבורי חסד גדולים".

אז אמר המבורך:

הו סובהוטי! נניח שאחד מבני המסורה או בנות המסורה היה קם ונוטל את כל הפלנטות שבעולם גדול זה, עולם של אלף אלפי אלפים של פלנטות, ומכסה אותם היטב בכל שבעת סוגי האוצרות היקרים, ומגיש אותם כמינחה. ונניח, לעומת זאת, כי מישהו מחזיק ולו בית יחיד בן ארבע שורות מהצגה זו של הדהרמה ומסביר אותו לאחרים, ומלמד אותו היטב. כמות מצבורי החסד אשר הוא צובר בשל כך עולה לאין שיעור ומעבר לכל אומדן לעומת קודמו.



ומדוע זה כך? הו, סובהוטי! משום שמזה תצמח ההארה המלאה והמושלמת שאין למעלה ממנה של מי שהלכו לכך, משמידי האויב, הבודהות המוארים לחלוטין. זה גם מה שמוליד את כל הבודהות הברוכים.

ומדוע זה כך? הו, סובהוטי! הסגולות של הבודהה, מה שאנו מכנים "הסגולות של הבודהה", הינן סגולות של הבודהה אשר אלו שהלכו לכך אמרו שכלל אינן קיימות; ומשום כך אנו יכולים לקרוא להן "הסגולות של הבודהה".

הו סובהוטי! מה דעתך? האם זה שנכנס אל הזרם חושב לעצמו: "כעת השגתי את ההישג של מי שנכנס אל הזרם"?



וסובהוטי ענה ביראת כבוד:

לא ולא, המבורך! ומדוע זה כך? הו, המבורך! משום שאין זה כלל אפשרי עבורו להיכנס למקום כלשהו, ולכן אנו יכולים לכנותו "זה שנכנס אל הזרם". אין הוא שוהה בצורה, בצליל, בריח, בטעם, ואף לא במה שהוא בר מישוש. ולכן אנו יכולים לכנותו "זה שנכנס אל הזרם". הו, המבורך! אילו היה זה שנכנס אל הזרם חושב לעצמו: "כעת השגתי את ההישג של מי שנכנס אל הזרם", אילו כך היה חושב לעצמו, הרי שהיה מתחיל להיאחז בעצמיות, היה נאחז ביצורים חיים, היה נאחז בחיים, היה נאחז בישויות.

བཅོམ་ལྷན་པུས་བཀའ་སླུལ་པ།      རབ་འབྱོར།      འདི་ཇི་སྐྱམ་དུ་སེམས།      ལན་གཅིག་སྤྱིར་འོང་བ་འདི་སྐྱམ་དུ།      བདག་གིས་ལན་  
 གཅིག་སྤྱིར་འོང་བའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་བོ།      །སྐྱམ་དུ་སེམས་སམ།      རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་པ།      བཅོམ་ལྷན་པུས།      དེ་ནི།      མ་ལགས་སོ།  
 །དེ་ཅིའི་སྐད་དུ་ཞེན།      གང་ལན་གཅིག་སྤྱིར་འོང་བ་ཉིད་དུ་ཞུགས་པའི་ཚེས་དེ་གང་ཡང་མ་མཚིས་པའི་སྐད་དུ་སྟེ།      དེས་ན།      ལན་གཅིག་སྤྱིར་  
 འོང་བ་ཞེས་བགྱིའོ།      །བཅོམ་ལྷན་པུས་བཀའ་སླུལ་པ།      རབ་འབྱོར།      འདི་ཇི་སྐྱམ་དུ་སེམས།      སྤྱིར་མི་འོང་བ་འདི་སྐྱམ་དུ། བདག་  
 གིས་སྤྱིར་མི་འོང་བའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་བོ།      །སྐྱམ་དུ་སེམས་སམ།

ושוב דיבר המבורך:

הו, סובהוטי! מה דעתך? האם זה שיחזור רק פעם אחת חושב לעצמו: "כעת השגתי את ההישג של מי שיחזור רק פעם אחת"?

וסובהוטי ענה ביראת כבוד:

לא ולא, המבורך! ומדוע זה כך? משום שאין זה כלל אפשרי עבורו להיכנס למצב מעין זה, שבו הוא השיג את ההישג של מי שיחזור רק פעם אחת. ולכן ניתן לכנותו "מי שיחזור פעם אחת".

ושוב דיבר המבורך:

הו, סובהוטי! מה דעתך? האם מי שאיננו חוזר חושב לעצמו: "כעת השגתי את ההישג של מי שאיננו חוזר"?

རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་པ།    བཙམ་ལྡན་འདས་དེ་ནི།    མ་ལགས་སོ།    །དེ་ཅིའི་སྲིད་དུ་ཞེ་ན།    གང་སྤྱིར་མི་འོང་བ་ཉིད་དུ་ཞུགས་པའི་ཚོས་དེ་  
 གང་ཡང་མ་མཆིས་པའི་སྲིད་དུ་སྟེ།    དེས་ན།    སྤྱིར་མི་འོང་བ་ཞེས་བགྱིའོ།    །བཙམ་ལྡན་འདས་གྱིས་བཀའ་སྐྱེལ་པ།    རབ་འབྱོར།    འདི་  
 རི་སྐྱམ་དུ་སེམས།    དགྲ་བཙམ་པ་འདི་སྐྱམ་དུ།    བདག་གིས་དགྲ་བཙམ་པ་ཉིད་ཐོབ་བོ།    །སྐྱམ་དུ་སེམས་སམ།



וסובהוטי ענה ביראת כבוד:

לא ולא, המבורך! ומדוע זה כך? משום שאין זה כלל אפשרי עבורו להכנס למצב מעין זה שבו הוא השיג את ההישג של מי שאיננו חוזר. ולכן ניתן לכנותו "מי שאיננו חוזר".

ושוב דיבר המבורך:

הו, סובהוטי! מה דעתך? האם משמיד האויב הושב לעצמו: "כעת השגתי את ההישג של משמיד האויב"?

རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་པ།      བཙམ་ལྷན་འདས།      དེ་ནི།      མ་ལགས་སོ།      །དེ་ཅིའི་སྲིད་དུ་ཞེ་ན།      གང་དག་བཙམ་པ་ཞེས་བགྱི་བའི་  
 ཚེས་དེ་གང་ཡང་མ་མཚེས་པའི་སྲིད་དུ་འོ།      །བཙམ་ལྷན་འདས།      གལ་ཏེ་དག་བཙམ་པ་འདི་སྐྱམ་དུ།      བདག་གིས་དག་བཙམ་པ་ཉིད་ཐོབ་པོ།  
 །སྐྱམ་དུ་སེམས་པར་གྱུར་ན།      དེ་ཉིད་དེའི་བདག་ཏུ་འཛིན་པར་འགྱུར་ལགས་སོ།      །སེམས་ཅན་དུ་འཛིན་པ་དང་།      སྲོག་ཏུ་འཛིན་པ་དང་།  
 གང་ཟེག་ཏུ་འཛིན་པར་འགྱུར་ལགས་སོ།      །བཙམ་ལྷན་འདས།      བདག་ནི།      །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཙམ་པ་ཡང་དག་པར་ཚེགས་པའི་  
 སངས་རྒྱས་གྱིས་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པར་གནས་པ་རྣམས་གྱི་མཚོག་ཏུ་བསྐྱུར་ཏེ།      བཙམ་ལྷན་འདས་བདག་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་དག་བཙམ་པ་  
 ལགས་གྱུང་།

וסובהוטי ענה ביראת כבוד:

לא ולא, המבורך! ומדוע זה כך? משום שאין זה כלל אפשרי שיהיה מצב כלשהו שבו הוא השמיד את האויב. הו, המבורך! אילו היה משמיד האויב חושב לעצמו "כעת השגתי את מעמדו של משמיד האויב", אילו כך היה מהרהר בליבו, הרי שהיה מתחיל להיאחז בעצמיות, היה נאחז ביצורים חיים, היה נאחז בחיים, היה נאחז בישויות.

הו, המבורך! אני מצהיר בזאת שאותם משמידי האויב שהלכו לכך, ושהם בודהות מוארים לחלוטין, שוהים במצב הנשגב שבו אין כל נגעים ברוחם. הו, המבורך! אני עצמי חופשי מכל תאוה ותשוקה, אני הוא משמיד האויב.

བཅོམ་ལྷན་འདས། བདག་འདི་སྐྱམ་དུ། བདག་ནི། དགྲ་བཅོམ་པ་འོ། །སྐྱམ་དུ་མི་སེམས་ལགས་སོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས། གལ་  
 ཏེ་བདག་འདི་སྐྱམ་དུ། བདག་གིས་དགྲ་བཅོམ་པ་ཉིད་ཐོབ་པོ། །སྐྱམ་དུ་སེམས་པར་གྱུར་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་བདག་ལ་རིགས་ཀྱི་བྱ་  
 རབ་འབྱོར་ནི། ཉོན་མོངས་པ་མེད་པར་གནས་པ་རྣམས་ཀྱི་མཚོག་ཡིན་ཏེ། ཅི་ལའང་མི་གནས་པས་ན། ཉོན་མོངས་པ་མེད་པར་གནས་པ།  
 ཉོན་མོངས་པ་མེད་པར་གནས་པ་ཞེས་ལུང་མི་སྟོན་ལགས་སོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྱུལ་པ། རབ་འབྱོར། འདི་ཇི་སྐྱམ་དུ་སེམས།  
 དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་མར་མེ་མཇོད་ལས་གང་སྐྱུངས་པའི་ཚོས་དེ་གང་ཡང་  
 ཡོད་དམ།

והמבורך הוסיף ושאל:

הו, סובהוטי! מה דעתך? האם יש דהרמה כלשהי אשר זה שהלך לכך קיבל אי פעם מידיו של זה שהלך לכך, משמיד האויב, הבודהה המואר לחלוטין בשם "היוצר של האור"?

הו, המבורך! אין אני חושב לעצמי: "אני הוא משמיד האויב". הו, המבורך! אילו חשבתי בליבי, "הנה השגתי מעמדו של משמיד האויב", אילו אכן כך הייתי חושב, אזי זה שהלך לכך מעולם לא היה נותן לי את הנבואה, ולא יכול היה לבוא ולומר לי: "הו, סובהוטי, בן המסורה, אתה תשיג את הנשגב מבין כל המצבים אשר אין בהם כל נגע רוחני; מאחר שאינך שוהה בשום מצב שהוא, הרי שאתה שוהה במצב שאין בו כל נגע רוחני; השגת את מה שנקרא 'מצב שאין בו כל נגע רוחני'".

རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་པ།    བཙམ་ལྷན་འདས།    དེ་ནི།    མ་ལགས་ཏེ།    དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་བཙམ་པ་ཡང་  
 དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་མར་མེ་མཛད་ལས་གང་སྤངས་པའི་ཚོས་དེ་གང་ཡང་མ་མཆིས་སོ།    །བཙམ་ལྷན་འདས་གྱིས་བཀའ་སྐྱེལ་པ།    རབ་  
 འབྱོར།    བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་གང་ལ་ལ་ཞིག་འདི་སྐད་དུ།    བདག་གིས་ཞིང་བཀོད་པ་རྣམས་བསྐྱབ་པར་བྱའོ།    །ཞེས་ཟེར་ན།    དེ་ནི།  
 མི་བདེན་པར་སྐྱབ་པའོ།    །དེ་ཅིའི་སྤྱིར་ཞེ་ན།    རབ་འབྱོར།    ཞིང་བཀོད་པ་རྣམས་ཞིང་བཀོད་པ་རྣམས་ཞེས་བྱ་བ་ནི།    བཀོད་པ་དེ་དག་མེད་པར་  
 དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གསུངས་པའི་སྤྱིར་ཏེ།    དེས་ན།    ཞིང་བཀོད་པ་རྣམས་ཞེས་བྱའོ།

וסובהוטי ענה ביראת כבוד:

לא ולא, המבורך! הדהרמה אשר זה שהלך לכך קיבל מידיו של זה שהלך לכך, משמיד האויב, הבודהה המואר לחלוטין בשם "היוצר של האור", כלל אינה בנמצא.

ושוב דיבר המבורך:

הו, סובהוטי! אילו היה בודהיסטווה כלשהו בא ואומר: "אני פועל ליצור לעצמי גן עדן", אילו כך היה בא ואומר - לא היה הוא אומר אמת. ומדוע זה כך? הו, סובהוטי! משום שזה שהלך לכך לימד שגני העדן, אותם שמכונים "גני עדן", אותם מקומות שאנו יוצרים לעצמנו - כלל אינם קיימים. ומשום כך ניתן לכנותם "גני עדן".

།རབ་འབྱོར། དེ་ལྟ་བུ་ན། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོས་འདི་ལྟར་མི་གནས་པར་སེམས་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །ཅི་ལའང་མི་  
 །གནས་པར་སེམས་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །གཟུགས་ལའང་མི་གནས་པར་སེམས་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །སྒྲ་དང་། ཏྲ་དང་། རོ་དང་། རིག་བྱ་  
 དང་། ཆོས་ལའང་མི་གནས་པར་སེམས་བསྐྱེད་པར་བྱའོ།  
 །རབ་འབྱོར། འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན། རྒྱུས་བྱ་ཞིག ལུས་འདི་ལྟ་བུར་བྱུར་ཏེ། འདི་ལྟ་སྟེ། རིའི་རྒྱལ་པོ་རི་རབ་ཙམ་དུ་བྱུར་ན།  
 རབ་འབྱོར། འདི་ཇི་སྒྲུམ་དུ་སེམས། ལུས་དེ་ཆེ་བ་ཡིན་ནམ།



ובשל כך, הו, סובהוטי, הבודהיסטות, הישויות הגדולות, מפתחים בליבם שאיפה מבלי שישהו במחשבות אלו. הם מפתחים בליבם את השאיפה מבלי שישהו בשום דבר שהוא. הם מפתחים שאיפה מבלי שישהו בצורה, בצליל, בריח, בטעם, במישוש; הם מפתחים שאיפה בליבם אף מבלי שישהו בשום אובייקט של המחשבה.

הו, סובהוטי! כך הדבר: נניח למשל שגופו של אדם כלשהו היה גֶדֶל, ונניח שהיה מגיע בגודלו לזה של מלך ההרים, הר מָרוּ. הו, סובהוטי! מה דעתך? האם יהיה גופו של אדם זה גדול?

རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་པ།    བཙམ་ལྡན་འདས།    ལུས་དེ་ཆེ་བ་ལགས་སོ།    །བདེ་བར་གཤེགས་པ།    ལུས་དེ་ཆེ་ལགས་སོ།    །དེ་ཅིའི་སྐྱད་  
 ཏུ་ཞིན།    དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་དེ་དངོས་པོ་མ་མཆིས་པར་གསུངས་པའི་སྐྱད་ཏུ་སྟེ།    དེས་ན།    ལུས་ཞེས་བགྱིའོ།    །དེ་དངོས་པོ་མ་མཆིས་  
 པར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གསུངས་ཏེ།    དེས་ན།    ལུས་ཆེ་ཞེས་བགྱིའོ།    །བཙམ་ལྡན་འདས་གྱིས་བཀའ་སྐྱུལ་པ།    རབ་འབྱོར།    འདི་ཇི་  
 ལྷན་ཏུ་སེམས།    གང་འི་སྐྱད་གི་བྱེ་མ་ཇི་སྟེད་པ་གང་འི་སྐྱད་ཡང་དེ་སྟེད་ཁོ་ནར་གྱུར་ན།    དེ་དག་གི་བྱེ་མ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་མང་བ་ཡིན་ནམ།

וסובהוטי ענה ביראת כבוד:

הו, המבורך! גוף שכזה אכן יהיה גדול. הו, זה שלעונג הלך! גוף שכזה אכן יהיה גדול. ומדוע זה כך? משום שאלו שהלכו לכך לימדו שדבר כזה כלל אינו אפשרי. ולכן ניתן לכנותו "גוף". משום שאלה שהלכו לכך לימדו שדבר כזה כלל אינו אפשרי, הרי שניתן לכנותו "גוף גדול".

והמבורך הוסיף ואמר:

הו, סובהוטי! מה דעתך? אילו היו לנו נהרות של גִּנְגִּס שמספרם כמניין הטיפות שבנהר הגנגס, ואילו מנינו את מספר הטיפות שבכל אותם נהרות גנגס, האם לא ירבה מספרן?



וסובהוטי ענה ביראת כבוד:  
הו, המבורך! מספר זה של של נהרות הגנגס הוא אכן עצום, לא כל שכן עצום מספרן של סך כל טיפות המים שבכולם.  
והמבורך אמר:

הו, סובהוטי! נסה לדמיין זאת לעצמך, נסה להכיל זאת במחשבתך: נסה להעלות בדעתך עולמות שמספרם עצום כמניין כל הטיפות שבכל אותם נהרות הגנגס, ודמה כי איש או אישה כלשהם באים ומכסים את פניהם של כל אלו היטב בכל שבעת הסוגים של אוצרות יקרים, ומגישים אותם כמינחה לזה שהלך לכך, למשמיד האויב, לבודדה המואר לחלוטין. הו, סובהוטי! מה דעתך? האם איש או אישה אלו יצברו חסד רב בזכות מעשיהם אלו?

རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་པ།      བཙམ་ལྡན་འདས།      མང་ལགས་སོ།      །བདེ་བར་གཤེགས་པ།      མང་ལགས་ཏེ།      སྐྱེས་པའམ་བུད་མེད་དེ།  
 གཞི་དེ་ལས་བསོད་ནམས་མང་དུ་བསྐྱེད་དོ།      །བཙམ་ལྡན་འདས་གྱིས་བཀའ་སྐྱེལ་པ།      རབ་འབྱོར།      གང་གིས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དེ་སྦྱིད་  
 རིན་པོ་ཆེ་སྐྱ་བདུན་གྱིས་རབ་ཏུ་གང་བར་བྱས་ཏེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ། བཙམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ལྷན་སྐྱེས་པ་གྱིས་པ་བས།  
 གང་གིས་ཆོས་གྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་ལས་ཐ་ན་ཆོག་བཞི་པའི་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་ཙམ་བཟུང་ནས་གཞན་དག་ལ་ཡང་བཤད་དེ་ཡང་དག་པར་རབ་ཏུ་བསྐྱེད་ན།  
 དེ་ཉིད་དེའི་གཞི་དེ་ལས་བསོད་ནམས་ཆེས་མང་དུ་གྲངས་མེད་དཔག་ཏུ་མེད་པ་བསྐྱེད་དོ།

וסובהוטי ענה ביראת כבוד:  
הו, המבורך! אכן רב יהיה חסדם. הו, זה שלעונג הלך, אכן רב באמת. איש או אישה אלו יצברו בשל כך חסד רב באמת.  
והמבורך אמר:

הו, סובהוטי! נניח שהיה בא מישהו ונוטל עולמות שמספרם כה עצום, ומכסה את פניהם היטב בכל שיבעת הסוגים של אוצרות יקרים ומגיש אותם כמינחה לזה שהלך לכך, למשמיד האויב, לבודדה מואר לחלוטין. ונניח, לעומת זאת, כי מישהו מחזיק ולו בית יחיד בן ארבע שורות מהצגה זו של הדהרמה ומסביר אותו לאחרים, ומלמד אותו היטב. אותו אדם יצבור בשל כך מצבורי חסד גדולים בהרבה, מצבורים אשר אין ערוך למספרם ואין שיעור למידתם.

།ཡང་རབ་འབྱོར། ས་སྤྱོད་གས་གང་ན་ཚོས་གྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་ལས་ཐ་ན་ཚིག་བཞི་པའི་ཚིག་ས་སུ་བཅད་པ་ཙམ་འདོན་ཏམ། བཏོན་པའི་ས་སྤྱོད་གས་དེ།  
 ལྷ་དང་། མི་དང་། ལྷ་མ་ཡིན་དུ་བཅས་པའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་མཚོད་རྟེན་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་ན། སུ་ཞིག་ཚོས་གྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་ལོན་པ་དང་།  
 འཛིན་པ་དང་། ལྷོག་པ་དང་། ཀུན་རྣམ་པར་བྱེད་པ་དང་། ཚུལ་བཞིན་དུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དེ། རོ་མཚར་རབ་དང་ལྷན་པར་གྱུར་པ་ལྟ་བུ་སྤོས།  
 ས་སྤྱོད་གས་དེ་ན་སྟོན་པ་ཡང་བཞུགས་ཏེ། ལྷ་མའི་གནས་གཞན་དག་གྲང་གནས་སོ། །དེ་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྤྲུལ་པ་དང་། བཙམ་ལྷན་འདས་ལ་  
 ཚོ་དང་ལྷན་པ་རབ་འབྱོར་གྱིས་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏོ། །བཙམ་ལྷན་འདས། ཚོས་གྱི་རྣམ་གྲངས་འདིའི་མིང་ཅི་ལགས། རི་ལྷར་གཟུང་བར་  
 བཞི། དེ་སྐད་ཅེས་གསོལ་པ་དང་།



יתרה מכך, סובהוטי. כל מקום שבו מיישהו מקריא ולו בית יחיד בן ארבע שורות מהצגה זו של הדהרמה, או אפילו אם הקריא בעבר, הופך בכך למקום מקודש, מקום הראוי למתן כבוד מצד כל העולם, כולל אנשים, אלים ואלים למחצה. אדרבא: כל אדם שלוקח הצגה זו של הדהרמה, או מחזיק בה, או מקריא אותה, או מבין אותה, או הוגה בה באופן הראוי, הריהו הופך לאדם נפלא מאין כמוהו. הרי זה כאילו שהמורה עצמו שוהה במקום זה, וכן כל מורה רוחני אחר.

כך דיבר הבודהה. אז פנה הנזיר הזוטר סובהוטי אל המבורך, ושאל ביראת כבוד:  
הו, המבורך! מהו השם של הצגה זו של הדהרמה? כיצד עלינו לראותה?

བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱིས་ཚོ་དང་ལྷན་པ་རབ་འབྱོར་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བཀའ་སླུལ་ཏེ། །རབ་འབྱོར། ཚོས་གྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་ཤེས་རབ་གྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་  
 ལྷན་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། འདི་དེ་ལྷན་ཟུངས་ཤིག །དེ་ཅིའི་ལྷན་ཞེ་ན། རབ་འབྱོར། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཤེས་རབ་གྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ལྷན་པ་གང་  
 གསུངས་པ་དེ་ཉིད་ཕ་རོལ་ཏུ་ལྷན་པ་མེད་པའི་ལྷན་ཏེ། དེས་ན། ཤེས་རབ་གྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ལྷན་པ་ཞེས་བྱའོ། །རབ་འབྱོར། འདི་ཇི་སྟེ་ལྷན་ཏུ་  
 སེམས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གང་གསུངས་པའི་ཚོས་དེ་གང་ཡང་ཡོད་དམ། རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྷན་འདས། དེ་བཞིན་  
 གཤེགས་པས་གང་གསུངས་པའི་ཚོས་དེ་དག་གང་ཡང་མ་མཆིས་སོ།

כך שאל, והמבורך פנה לנזיר הזוטר סובהוטי, ואמר:

הו, סובהוטי! השם של הצגה זו של הדהרמה הוא "שלמות החוכמה", וזה האופן שבו יש לראותה. ומדוע זה כך? הו, סובהוטי! משום ששלמות החוכמה שאותה מלמד המבורך, הלא היא שלמות החוכמה שאיננה קיימת כלל. וזוהי, אם כן, הסיבה שניתן לקרוא לה "שלמות החוכמה".

הו, סובהוטי! מה דעתך? האם יש בכלל בנמצא דהרמה אשר מי שהלכו לכך אי פעם מלמדים?

וסובהוטי ענה, ביראת הכבוד:

הו המבורך! כל דהרמה אשר מי שהלכו לכך מלמדים כלל אינה קיימת.

།བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱིས་བཀའ་སླུལ་པ།      རབ་འབྱོར།      འདི་ཇི་སྒྲུལ་དུ་སེམས།      ལྟོང་གསུམ་གྱི་ལྟོང་ཆེན་པོའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ན་སའི་རྩལ་  
 ལྷ་རབ་ཇི་སྒྲིད་ཡོད་པ་དེ་མང་བ་ཡིན་ནམ།      རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་པ།      བཅོམ་ལྷན་འདས།      སའི་རྩལ་དེ་མང་ལགས་སོ།      །བདེ་བར་  
 གཤེགས་པ།      མང་ལགས་སོ།      །དེ་ཅིའི་སྣང་དུ་ཞེན།      བཅོམ་ལྷན་འདས།      སའི་རྩལ་གང་ལགས་པ་དེ།      རྩལ་མ་མཆིས་པར་དེ་  
 བཞིན་གཤེགས་པས་གསུངས་པའི་སྣང་དུ་སྟེ།      དེས་ན།      སའི་རྩལ་ཞེས་བགྱིའོ།

והמבורך פנה אמר:

הו, סובהוטי! מה דעתך? אילו נטלנו את כל חלקיקי העפר שבכל הפלנטות שבכל היקום הגדול של אלף אלפי אלפים של פלנטות – האם לא ירבה מספרם?

וסובהוטי ענה, ביראת הכבוד:

הו המבורך! מספרם של חלקיקי עפר אלו אכן יהיה רב. הו, זה שלעונג הלך! מספר זה אכן יהיה רב ביותר. ומדוע זה כך? הו המבורך! משום שזה שהלך לכך כבר לימד שכל אותם חלקיקי עפר כלל אינם קיימים. ומשום כך ניתן לכנותם "חלקיקי עפר".

།འཇུག་ལུགས་ཀྱི་ཁམས་གང་ལགས་པ་དེ་ཁམས་མ་མཆིས་པར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གསུངས་ཏེ། དེས་ན། །འཇུག་ལུགས་ཀྱི་ཁམས་ཞེས་བགྲིའོ།  
 །བཅོམ་ལྡན་འདས་གྲིས་བཀའ་སྐྱེལ་པ། རབ་འབྱོར། །འདི་ཇི་སྐྱེལ་དུ་སེམས། །སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་མཚན་སུམ་ཅུ་ཅུ་གཉིས་པོ་དེ་དག་གིས་དེ་  
 །བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ། །བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་སུ་བལྟའམ། རབ་འབྱོར་གྲིས་གསོལ་པ། །བཅོམ་ལྡན་འདས། དེ་ནི།  
 །མ་ལགས་སོ། །དེ་ཅིའི་སྐྱེད་དུ་ཞེ་ན། །སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་མཚན་སུམ་ཅུ་ཅུ་གཉིས་པོ་གང་དག་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གསུངས་པ་དེ་དག་མཚན་མ་  
 །མཆིས་པར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གསུངས་པའི་སྐྱེད་དུ་སྐྱེ། དེས་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མཚན་སུམ་ཅུ་ཅུ་གཉིས་ཞེས་བགྲིའོ།

זה שהלך לכך לימד גם שכל אותם רבוא פלנטות כלל אינן קיימות. ומשום כך ניתן לכנותן "פלנטות".

והמבורך פתח שוב ואמר:

הו, סובהוטי! מה דעתך? אם אדם נעלה כלשהו ניחן בשלושים ושניים הסימנים הראשיים, האם עלינו לראותו בשל כך בתור זה שהלך לכך, משמיד האויב, בודהה מואר לחלוטין?

וסובהוטי ענה, ביראת הכבוד:

הו, המבורך! לא ולא. ומדוע זה כך? על פי דבריהם של מי שהלכו לכך, אותם שלושים ושניים סימנים ראשיים שתוארו על ידי מי שהלכו לכך ושבהם ניחן אותו אדם נעלה, הם סימנים אשר כלל אינם קיימים. ומשום כך נוכל לקרוא להם "שלושים ושניים הסימנים הראשיים של זה שהלך לכך".

།བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱིས་བཀའ་ལྷན་ལ་པ། ཡང་རབ་འབྱོར། ལྷོས་པའམ་བུད་མེད་གང་གིས་ལུས་གང་འི་ལྷོ་གི་བྱེ་མ་སྟེང་ཡོངས་སུ་བཏང་བ་བས།  
 གང་གིས་ཚོས་གྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་ལས་ཐ་ན་ཚིག་བཞི་པའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་ཙམ་བཟུང་སྟེ་གཞན་དག་ལ་ཡང་བསྟན་ན། དེ་གཞི་དེ་ལས་བསོད་  
 ནམས་ཆེས་མང་དུ་གྲངས་མེད་དཔག་ཏུ་མེད་པ་བསྟེན་དོ། །དེ་ནས་ཚེ་དང་ལྷན་པ་རབ་འབྱོར་ཚོས་གྱི་ལྷོས་གྱིས་མཚི་མ་ལྷོད་སྟེ། དེས་མཚི་མ་  
 ལྷོས་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏོ། །འདི་ལྷོས་ཚོས་གྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གསུངས་པ་ནི། བཅོམ་ལྷན་  
 འདས། རོ་མཚར་ལགས་སོ། །བདེ་བར་གཤེགས་པ། རོ་མཚར་ལགས་སོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས། བདག་གི་ཡི་ཤེས་སྐྱེས་ཚུན་ཆད་  
 བདག་གིས་ཚོས་གྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་སྟོན་ནམ་ཡང་མ་ཐོས་སོ། །



והמבורך חזר ואמר:

אומר גם זאת, הו, סובהוטי! נניח שהיו באים איש או אשה כלשהם ומוסרים את גופם, ונניח שהם היו עושים זאת עם מספר רב של גופים, כמניין כל הטיפות שבנהר הגנגס. ונניח, לעומת זאת, כי מישהו מחזיק ולו בית יחיד בן ארבע שורות מהצגה זו של הדהרמה ומסביר אותו לאחרים, ומלמד אותו היטב. אותו אדם יצבור בשל כך מצבורי חסד גדולים בהרבה, מצבורים אשר אין ערוך למספרם ואין שיעור למידתם.

אזי, מעוצמת כוחו של לימוד זה, החלו דמעות לזרום מעיניו של הנזיר הזוטר סובהוטי. ולאחר שמִּתְּה דימעותיו, פנה אל המבורך ביראת כבוד:

הו, המבורך! הצגה זו של הדהרמה שנתנו מי שהלכו לכך, היא כל כך נפלאה! הו, זה שלעונג הלך, כל כך נפלאה היא! הו, המבורך! מעולם לא שמעתי בעבר, מיום שהישגתי חוכמה עד עתה, הצגה של הדהרמה כמו זו שכאן!



הו, המבורך! כל יצור חי שמסוגל לתפוס נכון את אשר הסברת בסוטרה זו, הלא הוא יצור נפלא ביותר. ומדוע זה כך? הו, המבורך! משום שאותה תפיסה נכונה - היא עצמה כלל איננה קיימת. ומשום כך יכולים היו אלו שהלכו לכך בכלל לדבר אודות תפיסה נכונה, אודות מה שאנו מכנים "תפיסה נכונה".

הו, המבורך! העובדה שאני עצמי תופס ומאמין בהצגה זו של הדהרמה שהסברת כאן, אמונתי זו אין בה משום הפתעה עבורי. אלא שכאשר אני חושב, הו, המבורך, על אותם יצורים שיבואו בחמש מאות השנים האחרונות ואשר יאמצו הצגה זו של הדהרמה, או יחזיקו בה, או יקראו אותה, או יבינו אותה במלואה – אזי הם נראים בעיני מופלאים באמת.



ולא רק זאת, הו, המבורך! יצורים אלו לא יגלשו לתפיסה של עצמיות; לתפיסה של יצורים חיים, לתפיסה של חיים, וכן לא יגלשו הם לתפיסה של ישויות. ומדוע זה כך? הו, המבורך! משום שאותן התפיסות של עצמיות, של יצורים חיים, של חיים ושל ישויות - כלל אינן בנמצא. ומדוע זה כך? משום שאלו שהלכו לכך ואשר ראייתם ברורה, הלא הם משוחררים לחלוטין מכל סוג של תפיסה.



ומשאמר דברים אלו, פנה המבורך אל הנזיר הזוטר סובהוטי ואמר:

הו, סובהוטי! אכן כך הדבר, בדיוק כך. כל היצורים אשר ישמעו הסבר של סוטר זה ולא ייבהלו, לא יפחדו ולא יהיו מפוחדים, הריהם יצורים נפלאים ביותר. ומדוע זה כך? הו, סובהוטי! משום שזה שהלך לכך מלמד כאן שלמות נשגבה; ושלמות נשגבה זו אשר מלמד כאן זה שהלך לכך היא אותה שלמות נשגבה שאותה מלמדים גם כל הבודהות המנצחים אשר אין שיעור למספרם; ולכן ניתן לקרוא לה "שלמות נשגבה".  
ולא זו בלבד, סובהוטי! השלמות של אורך-רוח שאותה מלמד זה שהלך לכך, היא עצמה שלמות שאיננה כלל בנמצא.

།དེ་ཅི་འདྲི་སྤྱི་ཚོལ་ལཱ་ལག་དང་། རབ་འབྱོར། གང་གི་ཚོ་ག་ལི་རྒྱ་ལ་ཕོས་ངའི་ཡན་ལག་དང་། ཉིང་ལག་རྣམ་པར་བཅད་པར་གྱུར་པ་དེའི་ཚོ་ང་ལ་བདག་  
 ཏུ་འདུ་ཤེས་སམ། སེམས་ཅན་དུ་འདུ་ཤེས་སམ། སློབ་ཏུ་འདུ་ཤེས་སམ། གང་ཟུག་ཏུ་འདུ་ཤེས་གྱང་མ་བྱུང་ཞིང་། ང་ལ་འདུ་ཤེས་ཅི་ཡང་  
 མེད་ལ། འདུ་ཤེས་མེད་པར་གྱུར་པ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་སྤྱི་ཚོལ་ལཱ་ལག་དང་། །དེ་ཅི་འདྲི་སྤྱི་ཚོལ་ལཱ་ལག་དང་། རབ་འབྱོར། གལ་ཏེ་དེའི་ཚོ་བདག་ཏུ་འདུ་ཤེས་གྱང་  
 ལ། དེའི་ཚོ་གཞོན་སེམས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་གྱང་འབྱུང་ལ། སེམས་ཅན་དུ་འདུ་ཤེས་པ་དང་། སློབ་ཏུ་འདུ་ཤེས་པ་དང་། གང་ཟུག་ཏུ་འདུ་ཤེས་  
 པ་བྱུང་ན། དེའི་ཚོ་གཞོན་སེམས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་གྱང་འབྱུང་བའི་སྤྱི་ཚོལ་ལཱ་ལག་དང་།



ומדוע זה כך? הו, סובהוטי! משום שבשעה שהיה מלך קלינגקה גודע את גפיי ואת החלקים הקטנים של גופי, באותו הזמן לא נעורה בי שום תפיסה של עצמי, שום תפיסה של יצור חי, שום תפיסה של חיים ואף שום תפיסה של ישות. לא נעורה בי שום תפיסה שהיא. אלא שגם לא הייתי שרוי במצב של העדר כל תפיסה.

ומדוע זה כך? הו, סובהוטי! אילו נעורה בי באותו הרגע תפיסה של עצמי, הרי שהייתה עולה גם מחשבה לפגוע במישהו; אילו עלתה בי תפיסה של יצור חי, תפיסה של חיים, או תפיסה של ישות – או אז הייתה נעורה בי בו בזמן גם המחשבה של פגיעה בזולת.

།རབ་འབྱོར། ངས་མངོན་པར་ཤེས་ཏེ། འདས་པའི་དུས་ན་ང་ཚོ་རབས་ལྔ་བརྒྱུ་བཟོད་པར་སྐྱ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་དྲང་སྟོང་དུ་གྱུར་པ་དེ་ན་ཡང་ང་ལ་  
 བདག་ཏུ་འདུ་ཤེས་མ་བྱུང་། སེམས་ཅན་དུ་འདུ་ཤེས་པ་དང་། སྟོག་ཏུ་འདུ་ཤེས་པ་དང་། གང་ཟག་ཏུ་འདུ་ཤེས་པ་མ་བྱུང་ངོ། །རབ་འབྱོར།  
 དེ་ལྟ་བུ་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོས་འདུ་ཤེས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་སྤངས་ཏེ་སྐྱ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་  
 ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པར་བྱུངོ། །གཟུགས་ལ་མི་གནས་པར་སེམས་བསྐྱེད་པར་བྱུངོ། །སྒྲི་དང་། འྲི་དང་། རོ་དང་། རིག་བྱ་དང་།  
 ཚོས་ལའང་མི་གནས་པར་སེམས་བསྐྱེད་པར་བྱུངོ། །ཚོས་མེད་པ་ལའང་མི་གནས་པར་སེམས་བསྐྱེད་པར་བྱུངོ། །ཅི་ལའང་མི་གནས་པར་སེམས་  
 བསྐྱེད་པར་བྱུངོ།

הו, סובהוטי! יכול אני לראות באמצעות ראייתי העל-חושית כי בזמנים עברו חייתי חמש מאות פעמים כנזיר קדוש בשם "מי שמטיף לאורך רוח", ובכל אותו הזמן לא עלתה בי תפיסה של עצמי, תפיסה של יצור חי, תפיסה של חיים ואף לא תפיסה של ישות.

ומשום כך, הו סובהוטי, הבודהיסטות, הישויות הגדולות, אשר זנחו כל תפיסה שהיא, מפתחים בליבם שאיפה שאין נשגבת ממנה להארה שלמה לחלוטין. שאיפה זו מתעוררת בליבם מבלי שישהו בצורה, בצליל, בריח, בטעם, או בדבר בר-מישוש. שאיפה זו מתעוררת בליבם גם מבלי שישהו בדבר, ואף לא במה שאיננו דבר. שאיפה זו מתעוררת בליבם מבלי שישהו בכלום.

།དེ་ཅི་ལོ་སྤྱིར་ཞེ་ན། གནས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་མི་གནས་པའི་སྤྱིར་ཏེ། དེ་བས་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་འདི་སྐད་དུ། བྱང་ཆུབ་སེམས་  
 དཔས་མི་གནས་པར་སྦྱིན་པ་སྦྱིན་པར་བྱའོ།།  
 ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡང་རབ་འབྱོར། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་འདི་ལྟར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་གྱི་སྤྱིར་སྦྱིན་པ་ཡོངས་སུ་གཏང་བར་བྱའོ།  
 །སེམས་ཅན་དུ་འདུ་ཤེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ཀྱང་འདུ་ཤེས་མེད་པ་སྟེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཅེས་གང་གསུངས་པ་དེ་  
 བདག་ཉིད་ཀྱང་མེད་པའོ། །དེ་ཅི་ལོ་སྤྱིར་ཞེ་ན། རབ་འབྱོར། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི། ཡང་དག་པར་གསུང་བ། བདེན་པར་གསུང་བ།  
 དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་གསུང་བ་སྟེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི། མ་ཚོར་བ་དེ་བཞིན་ཉིད་གསུང་བའི་སྤྱིར་ལོ།།

ומדוע זה כך? מכיוון שאפילו הדברים שבהם היו יכולים לשהות, הם עצמם אינם שוהים. ומשום כך גם אמר זה שהלך לכך "על הבודהיסטות לתת בנתינה שאינה שוהה."

ואף זאת אומר, סובהוטי: בזה האופן נותנים הבודהיסטות למען כל היצורים, מתוך נתינה שלמה. והתפיסה של היצורים בתור שכאלה, היא עצמה כלל איננה תפיסה; והיצורים אשר זה שהלך לכך מדבר עליהם, גם הם חסרי עצמיות.

ומדוע זה כך? הו, סובהוטי! משום שדבריו של זה שהלך לכך נכונים הם; דבריו הם אמת; אומר הוא את הדברים בדיוק כמות שהם; הוא אומר את הדברים בדיוק כמות שהם, ללא כל טעות.

ཡང་རབ་འབྱོར། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཚོས་གང་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པའམ། བསྟན་པ་དེ་ལ་ནི། བདེན་པ་ཡང་མེད།

རྒྱན་པ་ཡང་མེད་དོ།

།རབ་འབྱོར། འདི་རྣམས་ཉེ། དཔེར་ན། མིག་དང་ལྡན་པའི་མི་ཞིག་སྟེན་པར་ཞུགས་ན་ཅི་ཡང་མི་མཐོང་བ་དེ་བཞིན་དུ་གང་དངོས་པོར་སྣང་བས་

སྒྲིན་པ་ཡོངས་སུ་གཏོང་བའི་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔེར་བསྟོན་ཉེ།

།རབ་འབྱོར། འདི་རྣམས་ཉེ། དཔེར་ན། རྣམ་ལངས་ཏེ་ཉི་མ་ཤར་ནས་མིག་དང་ལྡན་པའི་མིས་གཟུགས་རྣམ་པ་སྣ་ཚོ་གསལ་དག་མཐོང་བ་དེ་བཞིན་

དུ་གང་དངོས་པོར་མ་སྣང་བས་སྒྲིན་པ་ཡོངས་སུ་གཏོང་བའི་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔེར་བསྟོན་ཉེ།

ולא רק זאת, סובהוטי: הדהרמה שאותה מלמדים אלו שהלכו לכך, וההארה המלאה שאותה הם מפגינים, אין בהם אמת, ואף אין בהם כזב. הוא סובהוטי! כך הדבר: ניקח לדוגמה אדם שעיניים לו לראות ואשר הוא שרוי באפילה. אין הוא רואה דבר. כך דומה אותו בודהיסטווה שנפל לדברים, ואשר מתרגל נתינה.

הוא סובהוטי! כך הדבר: בשעה שמפציע השחר והשמש עולה, אדם שיש לו עיניים לראות יראה אז מגוון רב של צורות. כך דומה אותו בודהיסטווה אשר לא נפל לדברים, ואשר מתרגל נתינה.

།ཡང་རབ་འགྲོལ། རིགས་གྱི་བྱུང་མ། རིགས་གྱི་བྱུ་མོ་གང་དག་ཚོས་གྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་ལོན་པ་དང་། འཛིན་པ་དང་། ལྷོག་པ་དང་།  
 གུན་རྒྱུ་པར་བྱེད་པ་དང་། གཞན་དག་ལ་ཡང་རྒྱ་ཚེར་ཡང་དག་པར་རབ་ཏུ་སྒྲོན་པ་དེ་དག་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་མ་བྱིན། དེ་དག་ནི།  
 དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གཟིགས་ཏེ། སེམས་ཅན་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི། བསོད་ནམས་གྱི་སྤང་པོ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་བསྐྱེད་པར་འགྲུར་རོ།  
 །ཡང་རབ་འགྲོལ། ལྷོས་པའམ། བྱད་མེད་གང་ཞིག་སྤྲོད་ཏེ་དུས་གྱི་ཚེ་ལུས་གརྒྱ་ལི་སྤྱང་གི་བྱེ་མ་སློད་ཡོངས་སུ་གཏོང་ལ། ལྷོད་གྱི་དུས་དང་།  
 ལྷོད་ཏེ་དུས་གྱི་ཚེ་ཡང་ལུས་གརྒྱ་ལི་སྤྱང་གི་བྱེ་མ་སློད་ཡོངས་སུ་གཏོང་སྟེ། རྣམ་གྲངས་འདི་ལྟ་བུར་བསྐྱེད་པ་བྱེ་བ་བྲག་གྲིག་འབུམ་སྤྲུག་དུ་མར་  
 ལུས་ཡོངས་སུ་གཏོང་བ་བས།



יתרה מכך, הו, סובהוטי! בן או בת המסורה הנוטלים הצגה זו של הדהרמה, או מחזיקים בה, או מקריאים אותה, או מבינים אותה היטב, או שהם מלמדים אותה היטב ובהרחבה לזולתם, הרי שמי שהלכו לכך מכירים אותם; מי שהלכו לכך מביטים עליהם באהבה. כל יצור שכזה אוסף אל קירבו מצבור של חסד אשר אין כל שיעור למידתו.

ולא רק זאת, סובהוטי. נניח שאיש או אישה כלשהם היו קמים בוקר אחד ומוסרים את גופם, חזור ומסור, מספר רב של פעמים כמספר כל הטיפות שבנהר הגנגס; ונניח שהם היו חוזרים ומוסרים את גופם אחר הצהריים, ושוב לעת ערב, חזור ומסור, מספר רב של פעמים כמספר כל הטיפות שבנהר הגנגס; ונניח שהיו מתמידים למסור את גופם באופן זה במשך ביליונים על גבי ביליונים של עידנים;

གང་གིས་ཚོས་གྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་ཐོས་ནས་མི་སྤོང་ན།      དེ་ཉིད་གཞི་དེ་ལས་བསོད་ནམས་ཆེས་མང་དུ་གྲངས་མེད་དཔག་ཏུ་མེད་པ་བསྐྱེད་ན།  
 གང་གིས་ཡི་གེར་བྲིས་ནས་ལེན་པ་དང་།      འཛིན་པ་དང་།      ལྷོག་པ་དང་།      གུན་ཚུབ་པར་བྱེད་པ་དང་།      གཞན་དག་ལ་ཡང་རྒྱ་ཆེར་ཡང་དག་  
 པར་རབ་ཏུ་སྟོན་པ་ལྟ་ཅི་སྟོས།      ཡང་རབ་འབྱོར།      ཚོས་གྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་ནི།      བསམ་གྲིས་མི་བྲུབ་ཅིང་མཚུངས་པ་མེད་དེ།      ཚོས་གྱི་རྣམ་  
 གྲངས་འདི་ནི།      ཐེག་པ་མཚོག་ལ་ཡང་དག་པར་ལྷགས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་གྱི་དོན་དང་།      ཐེག་པ་ལུལ་དུ་སྤྲིན་པ་ལ་ཡང་དག་པར་ལྷགས་པའི་  
 སེམས་ཅན་རྣམས་གྱི་དོན་གྱི་སྤྱིར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གསུངས་སོ།

ונניח לעומת זאת שמיישהו אשר שומע הצגה זו של הדהרמה אינו זונח אותה יותר לעולם. אדם זה יצבור בשל כך כמות מצבורי חסד העולה לאין שיעור ומעבר לכל אומדן לעומת קודמו. על אחת כמה וכמה אם מיישהו רושם הצגה זו של הדהרמה, או שהוא מחזיק בה, או מקריא אותה, או מבין אותה היטב, או שהוא מלמד אותה לרעהו היטב ובהרחבה.

אוסוף ואומר, סובהוטי, כי הצגה זו של הדהרמה היא מעבר לכל מה שנוכל לתאר ואין דומה לה בכל. הצגה זו של הדהרמה נאמרה על ידי זה שהלך לכך למען אותם היצורים שנכנסו היטב אל הדרך הנשגבה, למען אותם היצורים שנכנסו היטב אל הדרך של השגת השלמות הנשגבה ביותר.

།གང་དག་ཚོས་གྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་ལོན་པ་དང་།    འཛིན་པ་དང་།    ལྷོག་པ་དང་།    ཀུན་རྒྱུ་པར་བྱེད་པ་དང་།    གཞན་དག་ལ་ཡང་རྒྱ་ཆེར་  
 ཡང་དག་པར་རབ་རྒྱ་སྟོན་པ་དེ་དག་ནི།    དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་མ་བྱིན།    དེ་དག་ནི།    དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གཟིགས་ཏེ།    སེམས་ཅན་དེ་  
 དག་ཐམས་ཅད་ནི།    བསོད་ནམས་གྱི་ཕུང་པོ་དཔག་རྒྱ་མེད་པ་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་རོ།    །བསོད་ནམས་གྱི་ཕུང་པོ་བསམ་གྱིས་མི་བྲུབ་པ་དང་།  
 མཚུངས་པ་མེད་པ་དང་།    གཞལ་དུ་མེད་པ་དང་།    ཚད་མེད་པ་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་ཏེ།    སེམས་ཅན་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ངའི་བྱང་རྒྱུ་ལྷན་པ་ལ་  
 ཐོགས་པར་འགྱུར་རོ།

אותם היצורים הלוקחים הצגה זו של הדהרמה, מחזיקים בה, מקריאים אותה, מבינים אותה היטב, או שמלמדים אותה לזולתם היטב ובהרחבה – זה שהלך לכך מכיר יצורים אלו; זה שהלך לכך מביט עליהם באהבה; יצורים אלו הם בעלי מצבורי חסד שאין להם מידה; מצבורי חסד שאינם כלל ניתנים לתיאור; שאין דבר שישווה להם; שלא ניתן לאומדם; שהם חסרי כל שיעור. יצורים אלו אשא אני עצמי על כתפיי אל ההארה.

།དེ་ཅི་འདྲི་སྲིད་ཞེ་ན། རབ་འགྲོད། དམན་པ་ལ་མོས་པ་རྣམས་གྲིས་ཚོས་གྲི་རྣམ་གྲངས་འདི་མཉན་པར་མི་རུས་ཏེ། བདག་ཏུ་ལྟ་བ་རྣམས་གྲིས་མ་  
 ཡིན། སེམས་ཅན་ཏུ་ལྟ་བ་རྣམས་གྲིས་མ་ཡིན། སྲོག་ཏུ་ལྟ་བ་རྣམས་གྲིས་མ་ཡིན་ཞིང་། བང་ཟག་ཏུ་ལྟ་བ་རྣམས་གྲིས་མཉན་པ་དང་།  
 ལྷང་བ་དང་། གཟུང་བ་དང་། སྲོག་པ་དང་། ཀུན་རྩལ་པར་བྱེད་མི་རུས་ཏེ། དེ་ནི། གནས་མེད་པའི་སྲིད་ལོ། །ཡང་རབ་འགྲོད།  
 ས་སྲོགས་གང་ན་མདོ་སྲེ་འདི་སྲོན་པའི་ས་སྲོགས་དེ། ལྟ་དང་། མི་དང་། ལྟ་མ་ཡིན་ཏུ་བཅས་པའི་འཇིག་རྟེན་གྲིས་མཚོད་པར་འོས་པར་འགྲུར་  
 ལོ། །ས་སྲོགས་དེ་སྲུག་བྱ་བར་འོས་པ་དང་། བསྐྱོར་བ་བྱ་བར་འོས་པར་ཡང་འགྲུར་ལོ། །ས་སྲོགས་དེ་ནི། མཚོད་རྟེན་ལྟ་བུར་འགྲུར་ལོ། །

ומדוע זה כך? הו, סובהוטי! אלו שנוטים לעבר הדהרמה הפחותה, אינם מסוגלים להקשיב להצגה זו של הדהרמה. אין היא עבור אלו המאמינים בעצמיות; אין היא עבור אלו המאמינים ביצורים חיים; ואין היא עבור אלו המאמינים בחיים. אלו המאמינים באדם אינם מסוגלים להקשיב לה, או לאמץ אותה, או להחזיק בה, או לקרוא אותה, או להבינה היטב. אין זה מקומם.

כמו כן, סובהוטי, המקום שבו סוטר זה נלמדת הופך בכך למקום הראוי שכל בני תבל, האלים, האנשים והאלים למחצה, יגישו בו מינחה; מקום זה הופך למקום הראוי לקידות, וראוי שיקיפוהו בהקפות; מקום זה כמוהו כמקדש.





הו, סובהוטי! בן המסורה או בת המסורה הנוטלים את הנאמר בסוטרָה מעין זו שכאן, מחזיקים בו, מקריאים אותו, מבינים אותו היטב – יסבלו. יסבלו סבל רב.

ומדוע זה כך? הו, סובהוטי! יצורים אלו מטהרים מעשי עוולה מגלגולי חייהם הקודמים; מעשי עוולה שעלולים היו להביא ללידתם בעולמות הנמוכים – הטיהור של אלו גורם להם סבל בחיים אלו, והוא שיביא אותם להשיג את ההארה של הבודהה.

།རབ་འབྱོར། ངས་མངོན་པར་ཤེས་ཏེ། འདས་པའི་དུས་བསྐྱལ་པ་གྲངས་མེད་པའི་ཡང་ཆེས་གྲངས་མེད་པ་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་  
 བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་མར་མི་མཛད་གྱི་ཕ་རོལ་གྱི་ཡང་ཆེས་ཕ་རོལ་ན། སངས་རྒྱས་བྱེ་བ་ཁྲག་གྲིག་འབུམ་ཕྲག་བརྒྱད་ཅུ་  
 ཙ་བཞི་དག་གྲུང་བ་ངས་མཉེས་པར་བྱས་ཏེ། མཉེས་པར་བྱས་ནས་ཐུགས་མ་ཕུང་བར་བྱས་ཏེ། རབ་འབྱོར། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ཕྱན་འདས་དེ་  
 དག་ངས་མཉེས་པར་བྱས་ནས་ཐུགས་བྱུང་བར་མ་བྱས་པ་གང་ཡིན་པ་དང་། ལྷོ་མའི་དུས་ལྷ་བརྒྱ་ཐ་མར་གྱུར་པ་ན། མདོ་སྡེ་འདི་ལེན་པ་དང་།  
 འཛིན་པ་དང་། ལྷོ་ག་པ་དང་། ཀུན་རྒྱལ་པར་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་ལས། རབ་འབྱོར། བསོད་ནམས་གྱི་ཕུང་པོ་འདི་ལ་བསོད་ནམས་གྱི་ཕུང་  
 པོ་སྣ་མས་བརྒྱའི་ཆར་ཡང་མི་ཤོད། ལྷོང་གི་ཆ་དང་། འབུམ་གྱི་ཆ་དང་། གྲངས་དང་། ཆ་དང་། བགྲང་བ་དང་། དཔེ་དང་།  
 ལྷ་དང་། ལྷུང་ཡང་མི་བཟོད་དོ།

הו, סובהוטי! יכול אני לראות בראייתי העל-חושית כי במשך אינספור עידנים שכלל אין שיעור למספרם, טרם זמנו, הרבה טרם זמנו של זה שהלך לכך, משמיד האויב, הבודהה המואר לחלוטין "היוצר של האור", הופיעו 840 ביליוני ביליונים של בודהות ויכולתי להנעים לכולם, ובהנעימי להם מעולם לא הפרתי את שלוות ליבם.

הו, סובהוטי! אם ניקח את כל מצבורי החסד שצברתי כתוצאה מכך שהינעמתי לכל אותם הבודהות הברוכים מבלי שהפרתי את שלוות ליבם, וניקח לעומתם את מצבורי החסד של אלו אשר בימים של חמש המאות האחרונות יקחו סוטררה זו ויחזיקו בה, ויקראו בה, ויבינו אותה היטב – הו, סובהוטי! החסד שלי לא מגיע אף למאית אחת מחסדם, אינו מגיע אף לאלפית, אף לא לחלק אחד מתוך מאה אלף; קטן הוא לאין שיעור, שום חלק שהוא, אינו ניתן למדידה, אין שום השוואה, אין לו אח ודוגמה, לא ניתן כלל להשוות.

།རབ་འཕྲོར། གལ་ཏེ་དེའི་ཚོ་རིགས་ཤི་བྱུ་ལམ་རིགས་ཤི་བྱུ་མོ་དག་བསོད་ནམས་ཤི་ཕུང་པོ་ཇི་ངེད་རབ་རྩུ་འཇོན་པར་འརྱུར་བའི་རིགས་ཤི་བྱུ་ལམ་རིགས་  
 ཤི་བྱུ་མོ་དེ་དག་གི་བསོད་ནམས་ཤི་ཕུང་པོ་ངས་བརྗོད་ན། སེམས་ཅན་རྣམས་ཤོ་ཤོ་པོར་འརྱུར་ཏེ། སེམས་འཕྲུགས་པར་འརྱུར་རོ། །ཡང་རབ་  
 འཕྲོར། ཚོས་ཤི་རྣམ་ཡུངས་འདི་བསམ་ཉིས་མི་སའ་ཅེ། འདིའི་རྣམ་པར་ཐིན་པ་ཡང་བསམ་ཉིས་མི་སའ་པ་ཉོད་དུ་རིག་པར་ཐོོ། །དེ་ནས་  
 བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ཚོ་དང་ལྡན་པ་རབ་འཕྲོར་ཉིས་འདི་ཀད་ཅེས་གསོལ་ཏོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས། ཐང་རྒྱབ་སེམས་དཔའི་ཐེག་པ་ལ་ཡང་དག་པར་  
 ལྷགས་པས་ཇི་ལྟར་གནས་པར་བཏི། ཇི་ལྟར་བརྒྱབ་པར་བཏི། ཇི་ལྟར་སེམས་རབ་རྩུ་གཟུངས་བར་བཏི།

הו, סובהוטי! אילו היינו מנסים לתאר את כמות מצבורי החסד אשר יצברו בן המסורה או בת המסורה שיבואו אז ויצברו את אותם מצבורים של חסד, הרי שאותם היצורים שהיו שומעים זאת היו יוצאים מדעתם; דעתם הייתה מתבלבלת עליהם. יתרה מכך, סובהוטי! הצגה זו של הדהרמה היא לחלוטין בלתי נתפסת; והאופן שבו יבשיל כוחה בעתיד גם אותו אין ביכולתנו להשיג כלל וכלל.

אז פנה הנזיר הזוטר סובהוטי אל המבורך ושאל:

הו, המבורך! אותם בודהיסטוות שעלו בבטחה על דרך החמלה, כיצד ראוי שיחיו את חייהם? כיצד עליהם לתרגל? כיצד צריכים הם לשמור את מחשבתם?

བཅོམ་ལྷན་འདས་ཤེས་བཀའ་དལ་པ།      རབ་འཇོམ།      འདི་ལ་ཐང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་ཐེག་པ་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པས་འདི་ངམ་དུ།      བདག་

གིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལུང་པོ་ལྷག་མ་མེད་པའི་ཏ་ངན་ལས་འདས་པའི་དམིངས་སུ་ཡོངས་སུ་ཏ་ངན་ལས་བསྐྱའོ།      །དེ་ལྟར་སེམས་ཅན་རྣམས་

ཡོངས་སུ་ཏ་ངན་ལས་བསྐྱས་ཤང་སེམས་ཅན་གང་ཡང་ཡོངས་སུ་ཏ་ངན་ལས་བསྐྱས་པར་རྒྱུར་པ་མེད་དོ།      །ངམ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པར་ཐོའོ།      །དེ་

ཅིའི་ཁྲིའུ་ཞེ་ན།      རབ་འཇོམ།      གལ་ཏེ་ཐང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་སེམས་ཅན་དུ་འདུ་ཤེས་འཇུག་ན།      ཐང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ཞེས་མི་ཐ་ལ།      གང་

ཟག་གི་བར་དུ་འདུ་ཤེས་འཇུག་ན་ཡང་དེ་ཐང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ཞེས་མི་ཐ་བའི་ཁྲིའུ་རོ།།

והמבורך פנה ואמר:

הו, סובהוטי! כך צריך שיחשבו הבודהיסטוות שעלו בבטחה על דרך החמלה, בשעה שהם חשים את השאיפה להארה: "אני עצמי אביא את כל הברואים לנירוונה גמורה שמעבר לכל כאב, ושבה לא נותרו יותר כל מצבורים שהם; אך גם אם אצליח להביא את כל הברואים לנירוונה גמורה, לא יהיה שום יצור שהובא לנירוונה גמורה."

ומדוע זה כך? הו, סובהוטי! משום שאילו היה הבודהיסטווה גולש לתפיסה של יצור חי, אזי הוא לא היה נקרא "בודהיסטווה"; וכך הלאה עד לגלישה לתפיסה של "ישות" – במקרה זה לא היינו יכולים לקרא לו "בודהיסטווה".

དེ་ཅི་ལྟར་སྤྱིར་ཞེ་ན།      རབ་འབྱོར།      གང་གྲུང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་ཐེག་པ་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཚོས་དེ་གང་ཡང་མེད་པའི་སྤྱིར་རོ།  
 །རབ་འབྱོར།      འདི་ཇི་སྒྲུལ་དུ་སེམས།      དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མར་མི་མཛད་ལས་གང་སྤྱོད་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་  
 གྲུང་རྒྱལ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པའི་ཚོས་དེ་གང་ཡང་ཡོད་དམ།      དེ་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྤྱོད་པ་དང་།      བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ཚོ་དང་ལྡན་  
 པ་རབ་འབྱོར་གྱིས་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏོ།      །བཅོམ་ལྡན་འདས།      དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མར་མི་མཛད་ལས་གང་སྤྱོད་ན་མེད་  
 པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་གྲུང་རྒྱལ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པའི་ཚོས་དེ་ཡང་མ་མཆིས་སོ།



ומדוע זה כך? הו, סובהוטי! משום שהדבר שאנו קוראים "אותם שעלו בבטחה על דרך הבודהיסטות" איננו כלל בנמצא.

הו, סובהוטי! מה דעתך? האם היה אי פעם דבר אשר זה שהלך לכך קיבל מידיו של זה שהלך לכך, "היוצר של האור", ואשר עזר להביאו להארה מלאה ומושלמת שאין למעלה ממנה, של בודהה מואר לחלוטין?

כך שאל, והנזיר הזוטר סובהוטי ענה ביראת כבוד:

הו, המבורך! הדבר אשר זה שהלך לכך קיבל מידיו של זה שהלך לכך, "היוצר של האור", ואשר עזר להביאו להארה מלאה ומושלמת שאין למעלה ממנה של בודהה מואר לחלוטין – דבר זה כלל איננו קיים.

།དེ་སྐྱོད་ཅེས་གསོལ་པ་དང་། བཙམ་ལྡན་འདས་གྱིས་ཚེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་ལ་འདི་སྐྱོད་ཅེས་བཀའ་སྤྲུལ་ཏེ། །རབ་འབྱོར། དེ་དེ་བཞིན་མོ།  
 །དེ་དེ་བཞིན་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མར་མི་མཛད་ལས་གང་སྤྲོ་ན་མིད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་མངོན་པར་  
 རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པའི་ཚེས་དེ་གང་ཡང་མིད་དོ། །རབ་འབྱོར། གལ་ཏེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གང་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པའི་  
 ཚེས་དེ་འགའ་ཞིག་ཡོད་པར་གྱུར་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མར་མི་མཛད་གྱིས་ང་ལ་བྱམ་ཟེའི་བྱིའུ། བྱིའུ་མ་འོངས་པའི་དུས་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་  
 པ་དག་བཙམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ལྷན་སྐྱེས་པ་ཞེས་བྱ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་ལུང་མི་སྟོན་པ་ཞིག་ན།

כך דיבר בכבוד, והמבורך פנה אל הנזיר הזוטר סובהוטי ואמר את הדברים הבאים:

הו, סובהוטי! אכן כך הדבר, בדיוק כך. לא היה מעולם דבר אשר זה שהלך לכך קיבל מידיו של זה שהלך לכך, "היוצר של האור", ואשר עזר להביאני להארה מלאה ומושלמת שאין למעלה ממנה, של בודהה מואר לחלוטין.

הו, סובהוטי! אילו היה קיים דבר מעין זה, שזה שהלך לכך השיג הארה מלאה, אזי לא היה זה כלל אפשרי שזה שהלך לכך, "היוצר של האור", ייתן לי את הנבואה הסופית כשאמר לי: "הו, בן הברהמינים! בימים שיבואו אתה תהפוך לזה שהלך לכך, משמיד האויב, בודהה מואר לחלוטין, בשם 'השְקִייה בעל הסגולה'".

རབ་འབྱོར། འདི་ལྟར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གང་སྐྱོན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པའི་ཚོས་དེ་  
 གང་ཡང་མེད་པས། དེའི་སྤྱིར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མར་མི་མཛད་གྱིས་ང་ལ་བྱམ་ཟེའི་བྱིལ། བྱོད་མ་འོངས་པའི་དུས་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་  
 དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ལྷ་ཀྱང་ཐུབ་པ་ཞེས་བྱ་བར་འགྲུར་རོ། །ཞེས་ལུང་བསྟན་ཏོ། །དེ་ཅིའི་སྤྱིར་ཞེ་ན། རབ་འབྱོར།  
 དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཡང་དག་པ་དེ་བཞིན་ཉིད་གྱི་ཚིག་སྐྱོད་དུགས་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །རབ་འབྱོར། གང་ལ་ལ་ཞེག་འདི་སྐྱད་དུ།  
 དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་གྱིས་སྐྱོན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་  
 སངས་རྒྱས་སོ། །ཞེས་ཟེར་ན། དེ་ལོག་པར་སྐྱབ་པ་ཡིན་ནོ།

הו, סובהוטי! מכיוון שמעולם לא קרה שזה שהלך לכך הניצב כאן לפניך הגיע להארה המושלמת אשר אין למעלה ממנה של בודהה מואר לחלוטין, הרי שאכן בא זה שהלך לכך, "היוצר של האור", ונתן לי את הנבואה הסופית, באומרו: "הו, בן הברהמינים! בימים שיבואו אתה תהפוך לזה שהלך לכך, משמיד האויב, בודהה מואר לחלוטין, בשם 'השְקָיָה בעל הסגולה'".

ומדוע זה כך? הו, סובהוטי! משום שעצם הכינוי "זה שהלך לכך" הוא ביטוי המתייחס לעצם טיבעם של הדברים.

הו סובהוטי! אילו היה בא מישהו ואומר: "זה שהלך לכך, משמיד האויב, הבודהה המואר לחלוטין בכליל הארה, השיג את ההארה המלאה לחלוטין אשר אין למעלה ממנה של בודהה מואר לחלוטין" – הרי שאמירה זו לא הייתה נכונה.

།དེ་ཅི་འདྲི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རབ་འབྱོར། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གང་སྐྱ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་  
 པའི་ཚོས་དེ་གང་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་ལོ། །རབ་འབྱོར། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཚོས་གང་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པ་དེ་ལ་བདེན་པ་ཡང་  
 མེད། རྩན་པ་ཡང་མེད་དེ། དེ་བས་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཚོས་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་སོ། །ཞེས་གསུང་ངོ། །རབ་  
 འབྱོར། ཚོས་ཐམས་ཅད་ཅེས་བྱ་བ་ནི། དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཚོས་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་བས་ན། ཚོས་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་ཞེས་བྱའོ།

ומדוע זה כך? הו, סובהוטי! משום שמצב שבו זה שהלך לכך משיג את ההארה המלאה לחלוטין אשר אין למעלה ממנה של בודהה מואר לחלוטין, בכלל לא קיים.

הו, סובהוטי! מצב זה שבו זה שהלך לכך משיג הארה מלאה – איננו אמת, וגם איננו כזב. ולכן זה שהלך לכך בא ואומר ש- "כל התופעות הן מן הבודהה".

הו, סובהוטי! כשמדובר ב "כל התופעות" - הרי שאלו תופעות שכלל אינן קיימות. ולכן נוכל לקרוא להן "כל התופעות" ולומר כי "הן מן הבודהה".

།རབ་འབྱོར། འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན། མི་ཞིག་ལུས་དང་ལྡན་ཞིང་ལུས་ཆེན་པོར་གྱུར་པ་བཞིན་མོ། །ཆོ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་  
 པ། བཙམ་ལྡན་འདས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་མི་ཞིག་ལུས་དང་ལྡན་ཞིང་ལུས་ཆེན་པོ་ཞེས་གང་གསུངས་པ་དེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ལུས་  
 མ་མཆིས་པར་གསུངས་ཏེ། དེས་ན། ལུས་དང་ལྡན་ཞིང་ལུས་ཆེན་པོ་ཞེས་བགྱིའོ། །བཙམ་ལྡན་འདས་གྱིས་བཀའ་སྤྱུལ་པ། རབ་འབྱོར།  
 དེ་དེ་བཞིན་ཏེ། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་གང་འདི་སྐྱེད་དུ། བདག་གིས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་ན་ལས་བཟོའོ། །ཞེས་ཟེར་ན།  
 དེ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ཞེས་མི་བྱའོ། །དེ་ཅིའི་སྤྱིར་ཞེས། རབ་འབྱོར། གང་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱ་བའི་ཆོས་དེ་གང་ཡང་ཡོད་དམ།



הו, סובהוטי! כך הדבר: קח לדוגמה אדם כלשהו שיש לו גוף, ואשר גופו הלך וגדל.

אז פנה הנזיר הזוטר סובהוטי ואמר ביראת כבוד:

הו, המבורך! אותו אדם בעל גוף אשר הוזכר על ידי המבורך, ואשר גופו הלך וגדל, הרי שעל פי דבריו של זה שהלך לכך גוף זה בכלל לא קיים! ולכן נוכל לומר כי "לאדם זה יש גוף", וכי "גופו הלך וגדל".

אז חזר המבורך ואמר:

הו סובהוטי! כך הדבר: אילו היה בודהיסטווה כלשהו בא ואומר: "אני עצמי אביא את כל היצורים לנירוונה מלאה", אילו ככה טען, הרי שלא היינו יכולים לכנותו "בודהיסטווה". ומדוע זה כך? הו, סובהוטי! האם קיים בכלל דבר כזה שאנו מכנים "בודהיסטווה"?

རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་པ།    བཙམ་ལྷན་འདས།    དེ་ནི།    མ་མཚིས་ལགས་སོ།    །བཙམ་ལྷན་འདས་གྱིས་བཀའ་རྒྱུལ་པ།    རབ་འབྱོར།  
 དེ་བས་ན།    དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཚོས་ཐམས་ཅད་ནི།    སེམས་ཅན་མིང་པ།    སློབ་མིང་པ།    བཀའ་ཟུགས་མིང་པའོ།    །ཞེས་གསུང་ངོ།  
 །རབ་འབྱོར།    བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་བཀའ་ཞེས་འདི་སྐད་དུ།    བདག་གིས་ཞིང་བཀོད་པ་རྣམས་བསྐྱབ་བོ།    །ཞེས་ཟེར་ན།    དེ་ཡང་དེ་བཞིན་  
 དུ་བརྗོད་པར་བྱའོ།    །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།    རབ་འབྱོར་ཞིང་བཀོད་པ་རྣམས་ཞིང་བཀོད་པ་རྣམས་ཞེས་བྱོ་བ་དེ་ནི།    དེ་དག་བཀོད་པ་མིང་པར་དེ་  
 བཞིན་གཤེགས་པས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ།    དེས་ན་ཞིང་བཀོད་པ་རྣམས་ཞེས་བྱའོ།

וסובהוטי ענה תוך ייראת כבוד:

הו, המבורך! דבר כזה לא קיים כלל!

אז אמר המבורך:

הו, סובהוטי! זוהי הסיבה שזה שהלך לכך אומר שכל התופעות הן כאלו; שאין כלל בנמצא יצורים חיים, דברים שחיים, ואין ישויות.

הו, סובהוטי! אילו היה בודהיסטווה כלשהו בא ואומר: "אני פועל ליצור לעצמי גן עדן", אילו ככה טען, הרי שגם אמירה זו דינה דומה. ומדוע זה כך? מכיוון, סובהוטי, שאותו גן עדן אשר הוא פועל לייצרו בשעה שהוא אומר: "אני מייצר לעצמי גן עדן", איננו כלל בר יצור, על פי דבריו של זה שהלך לכך. ולכן אנו יכולים לקרוא לו "גן עדן שאנו יוצרים".



הו, סובהוטי! אילו היה בודהיסטווה כלשהו מאמין כי תופעות שאין להן כל עצמיות, הן אכן "תופעות שאין להן כל עצמיות", או אז היה הוא בודהיסטווה אשר זה שהלך לכך, משמיד האויב, הבודהה המואר לחלוטין בכליל הארה, היה אכן קורא לו "בודהיסטווה".

הו, סובהוטי! מה דעתך? האם יש לזה שהלך לכך עיני בשר ודם?

וסובהוטי ענה ביראת כבוד:

הו, המבורך! אכן כך הדבר! אכן יש לזה שהלך לכך עיני בשר ודם.

אז שאל המבורך:

הו, סובהוטי! מה דעתך? האם יש לזה שהלך לכך עיני מלאך?



וסובהוטי ענה ביראת כבוד:

הו, המבורך! אכן כך הדבר! אכן יש לזה שהלך לכך עיני מלאך.

אז שאל המבורך:

הו, סובהוטי! מה דעתך? האם יש לזה שהלך לכך את עיני החוכמה?

וסובהוטי ענה ביראת כבוד:

הו, המבורך! אכן כך הדבר! אכן יש לזה שהלך לכך את עיני החוכמה.

אז שאל המבורך:

הו, סובהוטי! מה דעתך? האם יש לזה שהלך לכך את עיני כל התופעות?

རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་པ།    བཙམ་ལྷན་འདས།    དེ་དེ་ལྟ་ལགས་ཏེ།    དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་ཚོས་གྱི་སྒྲུབ་མངའ་།  
གྱིས་བཀའ་སྐྱེལ་པ།    རབ་འབྱོར།    འདི་ཇི་སྒྲུབ་དུ་སེམས།    དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་སངས་རྒྱུས་གྱི་སྒྲུབ་མངའ་།  
གསོལ་པ།    བཙམ་ལྷན་འདས།    དེ་དེ་ལྟ་ལགས་ཏེ།    དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་སངས་རྒྱུས་གྱི་སྒྲུབ་མངའ་།

།བཙམ་ལྷན་འདས་  
རབ་འབྱོར་གྱིས་



וסובהוטי ענה ביראת כבוד:

הו, המבורך! אכן כך הדבר! אכן יש לזה שהלך לכך את עיני כל התופעות.

אז שאל המבורך:

הו, סובהוטי! מה דעתך? האם יש לזה שהלך לכך עיניים של בודהה?

וסובהוטי ענה ביראת כבוד:

הו, המבורך! אכן כך הדבר! אכן יש לזה שהלך לכך עיניים של בודהה.

|བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་བཀའ་སྩལ་པ།      འབ་འབྱོར།      འདི་ཇི་སྟོམ་དུ་སེམས།      གར་ལེ་གླུང་གི་བྱེ་མ་ཇི་སྟེད་པ་གར་ལེ་གླུང་ཡང་དེ་སྟེད་དུ་གྲུང་  
 ལ།      དེ་དག་གི་བྱེ་མ་ཇི་སྟེད་པ་དེ་སྟེད་གྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་སུ་གྲུང་ན།      འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དེ་དག་ཅི་མང་བ་ཡིན་ནམ།      འབ་འབྱོར་གྱིས་  
 གསོལ་པ།      བཅོམ་ལྡན་འདས།      དེ་དེ་ལྟ་ལགས་ཏེ།      འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དེ་དག་མང་བ་ལགས་སོ།      |བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་བཀའ་སྩལ་  
 པ།      འབ་འབྱོར།      འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དེ་དག་ན་སེམས་ཅན་ཇི་སྟེད་ཡོད་པ་དེ་དག་གི་བསམ་པ་ཐ་དད་པའི་སེམས་གྱི་རྒྱན་ངས་འབ་ཏུ་ཤེས་སོ།

אז שאל המבורך:

הו, סובהוטי! מה דעתך? נניח שיש לנו נהרות גנגס שמספרם כמספר כל הטיפות שבנהר הגנגס, ונניח שיש לנו יקומים שמספרם כמספר כל הטיפות שבכל אותם הנהרות. האם יהיה זה מספר רב של יקומים?

וסובהוטי ענה ביראת כבוד:

הו, המבורך! אכן כך הדבר! אכן יהיה זה מספר עצום ורב של יקומים.

או אז אמר המבורך:

הו, סובהוטי! מכיר אני היטב את כל זרמי התודעה השונים – כל אחת ואחת מן המחשבות – שבליבם של כל היצורים שבכל אותם היקומים.

།དེ་ཅི་ལོ་ཕྱིར་ཞེ་ན། རབ་འབྱོར། སེམས་གྱི་རྒྱུན་ཞེས་བྲུ་བ་ནི། དེ་རྒྱུན་མེད་པར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་ན།  
 སེམས་གྱི་རྒྱུན་ཞེས་བྲུ་འོ། །དེ་ཅི་ལོ་ཕྱིར་ཞེ་ན། རབ་འབྱོར། འདས་པའི་སེམས་ཀྱང་དམིགས་སུ་མེད། མ་འོངས་པའི་སེམས་ཀྱང་  
 དམིགས་སུ་མེད། ད་ལྟར་བྱང་བའི་སེམས་ཀྱང་དམིགས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར་འོ། །རབ་འབྱོར། འདི་ཇི་སྟུམ་དུ་སེམས། གང་གིས་སྟོང་  
 གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདི་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བདུན་གྱིས་ཡོངས་སུ་གང་བར་བྲུས་ཏེ་སྒྲིན་པ་བྱིན་ན། རིགས་གྱི་བྱུང་མ། རིགས་  
 གྱི་བྱུ་མོ་དེ། གཞི་དེ་ལས་བསོད་ནམས་མང་དུ་བསྐྱེད་དམ། རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས། མང་ལགས་སོ། །བདེ་  
 བར་གཤེགས་པ། མང་ལགས་སོ།

ומדוע זה כך? הו, סובהוטי! משום שמה שאנו קוראים "זרם תודעה", על פי זה שהלך לכך, איננו זרם תודעה שיש לו קיום. ועל כן אנו יכולים לקרוא לו "זרם תודעה".

ומדוע זה כך? הו, סובהוטי! משום שהתודעה של העבר היא אובייקט שאיננו קיים, התודעה של העתיד היא אובייקט שאיננו קיים, וכך גם התודעה העולה ברגע זה: גם היא אובייקט שאיננו קיים.

הו, סובהוטי! מה דעתך? אילו קם מישהו ונטל את כל הפלנטות שבעולם גדול זה, עולם של אלף אלפי אלפים של פלנטות, וכיסה אותם היטב בכל שבעת סוגי האוצרות היקרים, והגיש אותם כמינחה, האם לא ירבו עד מאד מצבורי החסד אשר אותו בן או בת המסורה היו צוברים בשל כך?

וסובהוטי ענה ביראת כבוד:

הו, המבורך! רבים הם יהיו. הו, זה שלעונג הלך – אכן יהיו הם רבים.

།བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱིས་བཀའ་སྤྱུལ་པ།    རབ་འབྱོར།    དེ་དེ་བཞིན་མོ།    །དེ་དེ་བཞིན་ཏེ།    རིགས་གྱི་བུ་འམ།    རིགས་གྱི་བུ་མོ་དེ།    བཞི་  
 དེ་ལས་བསོད་ནམས་གྱི་ཕུང་ཕོ་མང་དུ་བསྐྱེད་དོ།    །རབ་འབྱོར།    བཀའ་ཏེ་བསོད་ནམས་གྱི་ཕུང་ཕོ་བསོད་ནམས་གྱི་ཕུང་ཕོར་གྱུར་ན།    བསོད་  
 ནམས་གྱི་ཕུང་ཕོ་བསོད་ནམས་གྱི་ཕུང་ཕོ་ཞེས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་མི་གསུང་དོ།    །རབ་འབྱོར།    འདི་ཇི་སྐྱམ་དུ་སེམས།    བཟུགས་གྱི་སྐྱ་  
 ཡོངས་སུ་གྲུབ་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པར་བརྟུན་མ།

אז אמר המבורך:

הו, סובהוטי! כך הדבר, אכן כך: בן או בת מסורה אלו היו צוברים בשל כך מצבורי חסד רבים עד מאד. אולם, סובהוטי, אילו היו אותם מצבורי חסד אכן מצבורי חסד, אזי זה שהלך לכך לעולם לא היה קורא לאותם מצבורי חסד "מצבורי חסד".  
הו, סובהוטי! מה דעתך? האם עלינו לחשוב על מישהו כעל זה שהלך לכך, רק משום שהשיג את הגוף הפיזי של הבודהה?

རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་པ།    བཙམ་ལྷན་འདས།    དེ་ནི།    མ་ལགས་ཏེ།    གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པར་མི་  
 བལྟའོ།    །དེ་ཅིའི་སྲིད་དུ་ཞེན།    བཙམ་ལྷན་འདས།    གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ།    གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་ཡོངས་སུ་ཚོགས་པ་ཞེས་བགྱི་བ་ནི།  
 དེ་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་མ་མཚིས་པར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གསུངས་པའི་སྲིད་དུ་སྟེ།    དེས་ན།    གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་ཞེས་བགྱི་འོ།  
 །བཙམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྱུལ་པ།    རབ་འབྱོར།    འདི་ཇི་སྒྲུམ་དུ་སེམས།    མཚན་སུན་སུམ་ཚོགས་པས།    དེ་བཞིན་གཤེགས་པར་  
 བལྟའམ།



וסובהוטי ענה ביראת כבוד:

לא ולא, המבורך! אל לנו לחשוב על מישהו כעל זה שהלך לכך רק משום שהשיג את הגוף הפיזי של הבודהה. ומדוע זה כך? הו, המבורך! משום שהשגת הגוף הפיזי של הבודהה – מה שאנו קוראים "השגת הגוף הפיזי המושלם של הבודהה" - על פי מה שאמר זה שהלך לכך, הינו הישג שכלל לא קיים! ולכן אנו יכולים לקרוא לכך "השגת הגוף הפיזי המושלם של הבודהה".

אז שאל המבורך:

הו, סובהוטי! מה דעתך? האם עלינו לחשוב על מישהו כעל זה שהלך לכך פשוט משום שיש לו כל הסימנים המצויינים של ישות מוארת?



וסובהוטי ענה ביראת כבוד:

לא ולא, המבורך! אל לנו לחשוב על מישהו כעל זה שהלך לכך רק משום שיש לו הסימנים המצויינים של ישות מוארת. ומדוע זה כך? משום שהסימנים המצויינים של ישות מוארת אשר תוארו על ידי זה שהלך לכך - על פי מה שאמר זה שהלך לכך, הינם סימנים מצויינים של ישות מוארת אשר כלל לא ייתכנו. ולכן אנו יכולים לקרוא להם "הסימנים המצויינים של ישות מוארת".

אז שאל המבורך:

הו, סובהוטי! מה דעתך? האם אי פעם חושב המבורך בליבו "עתה אלך ואלמד את הדהרמה"? אם זו דעתך, הו סובהוטי, הרי שאין הדבר כך כלל ועיקר; הדהרמה שאותה מלמד זה שהלך לכך כלל אינה בנמצא.

རབ་འབྱོར། ལྷ་ཞིག་འདི་སྐད་དུ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཚོས་བསྟན་ཏོ། །ཞེས་ཟེར་ན། རབ་འབྱོར། དེ་ནི། མེད་པ་དང་།  
 ལོག་པར་ཟིན་པས་ང་ལ་སྐྱུར་བར་འགྲུར་རོ། །དེ་ཅི་ལྟར་ཕྱིར་ཞེ་ན། རབ་འབྱོར། ཚོས་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བ་དམིགས་པར་འགྲུར་བའི་ཚོས་བསྟན་  
 པ་ཚོས་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ། གང་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ནས་བཙུམ་ལྡན་འདས་ལ་ཚོ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་གྱིས་འདི་སྐད་གསོལ་ཏོ། །  
 །བཙུམ་ལྡན་འདས། མ་འོངས་པའི་དུས་ན་སེམས་ཅན་གང་དག་འདི་ལྟ་བུའི་ཚོས་བསྟན་པ་འདི་ཐོས་ནས་མངོན་པར་ཡིད་ཆེས་པར་འགྲུར་བ་མཆིས་  
 སམ།

הו, סובהוטי! אילו בא מישהו ואמר: "זה שהלך לכך מלמד את הדהרמה", אם ככה יטען, הו סובהוטי, הרי שאין זה נכון, ואדם זה טועה, ומסלף את דבריי. ומדוע זה כך? מכיוון, סובהוטי, שמה שנקרא "לימוד של הדהרמה" שאליו מתייחס אדם זה בשעה שהוא חושב על "לימוד של הדהרמה", הריהו "לימוד של הדהרמה" שאיננו כלל בנמצא.

אז פנה הנזיר הזוטר סובהוטי אל המבורך ושאל תוך ייראת כבוד:

הו, המבורך! האם ימצאו, בימים שיבואו, יצורים חיים אשר ישמעו לימודי דהרמה כגון אלו, ואשר יאמינו בהם באמת ובתמים?

བཅོམ་ལྷན་པུ་རྒྱུ་ལ་པ། རབ་འབྱོར། དེ་དག་ནི། སེམས་ཅན་ཡང་མ་ཡིན། སེམས་ཅན་མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་མོ། །དེ་  
 ཅིའི་སྤྱིར་ཞེ་ན། རབ་འབྱོར། སེམས་ཅན་རྣམས་ཞེས་བྱ་བ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་དེ་དག་སེམས་ཅན་མེད་པར་གསུངས་པའི་སྤྱིར་ཏེ།  
 དེས་ན། སེམས་ཅན་རྣམས་ཞེས་བྱའོ། །རབ་འབྱོར། འདི་ཇི་སྟུམ་དུ་སེམས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གང་སྐྱ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་  
 རྗོགས་པའི་བྱང་རྒྱུ་མཛོན་པར་རྗོགས་པར་སངས་རྒྱས་པའི་ཚེས་དེ་གང་ཡང་ཡོད་དམ། ཚོ་དང་ལྷན་པ་རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྷན་  
 པུ་རྒྱུ་ལ་པ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གང་སྐྱ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྗོགས་པའི་བྱང་རྒྱུ་མཛོན་པར་རྗོགས་པར་སངས་རྒྱས་པའི་ཚེས་དེ་གང་ཡང་མ་  
 མཚིས་ལགས་སོ།

אז ענה המבורך:

הו, סובהוטי! אותם היצורים לא יהיו כלל יצורים חיים, וגם לא יהיו הם מי שאינם יצורים חיים. ומדוע זה כך? מכיוון, סובהוטי, שעל פי דבריו של זה שהלך לכך, מה שאנו מכנים "יצורים חיים", אינם יצורים חיים כלל ועיקר. ומשום כך אנו יכולים לכנותם "יצורים חיים".

הו, סובהוטי! מה דעתך? האם יש בנמצא מין תופעה שהיא הארה מלאה ומושלמת אשר אין למעלה ממנה, שאותה משיג זה שהלך לכך, הבודהה המואר לחלוטין?

והנזיר הזוטר סובהוטי ענה תוך ייראת כבוד:

הו, המבורך! תופעה זו שהיא הארה מלאה ומושלמת אשר אין למעלה ממנה, שאותה משיג זה שהלך לכך, הבודהה המואר לחלוטין, הריהי תופעה שכלל אינה בנמצא.





אז אמר המבורך:

הו, סובהוטי! כך הדבר, אכן כך. תופעה זו אינה קיימת כהוא זה. כלל אינה בנמצא. ולכן אנו יכולים לכנותה "הארה מלאה ומושלמת אשר אין למעלה ממנה".

ולא רק זאת, סובהוטי! תופעה זו היא אחידה לחלוטין. אין שום חוסר אחידות במה שאנו מכנים "הארה מלאה ומושלמת אשר אין למעלה ממנה". הארה מלאה ומושלמת זו, אשר אין למעלה ממנה - אין בה שום עצמיות, אין בה שום יצור חי, אין בה שום חיים ובאותה המידה גם אין בה שום ישויות; וכל דבר של חסד מוביל להשגת הארה מושלמת זו. הו, סובהוטי! אותו דבר של חסד שאותו אנו מכנים "דבר של חסד", על פי דבריו של זה שהלך לכך הינו דבר של חסד אשר כלל אינו בנמצא. ועל כן אנו יכולים לכנותו "דבר של חסד".



ועוד אוסיף ואומר, הו, סובהוטי! נניח שאחד מבני המסורה או בנות המסורה היה קם ואוסף הרים עצומים של שבעת סוגי האוצרות היקרים, הרים עצומים שמספרם כמספר כל הפלנטות שבעולם גדול זה, עולם של אלף אלפי אלפים של פלנטות, והיה מגיש אותם כמנחה. ונניח לעומת זאת כי מישהו היה קם ומלמד ומסביר לרעהו היטב ולו בית יחיד בן ארבע שורות מתוך דברים אלו על שלמות החוכמה. הו, סובהוטי! אם נשווה את מצבורי החסד אשר צובר הראשון מבין אלו, הרי שאינם מגיעים אף למאית ממצבורי החסד שצובר השני, וכך הלאה כפי שפירטנו קודם, עד שלא ניתן בכלל להשוות בין שני אלו.

הו, סובהוטי! מה דעתך? האם זה שהלך לכך חושב אי פעם בליבו: "אנוכי אשחרר את כל היצורים החיים"? אם כך אתה סבור, סובהוטי, הרי שלא כך הדבר. מדוע? מכיוון, סובהוטי, שאין בכלל בנמצא יצורים חיים שאותם יכולים מי שהלכו לכך לשחרר.

།རབ་འབྱོར། གལ་ཏེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་སེམས་ཅན་གང་ལ་ལ་ཞིག་བགྲོལ་བར་གྱུར་ན། དེ་ཉིད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བདག་ཏུ་འཛིན་པར་  
 འགྱུར། སེམས་ཅན་དུ་འཛིན་པ་དང་། སྟོག་ཏུ་འཛིན་པ་དང་། གང་ཟེག་ཏུ་འཛིན་པར་འགྱུར་རོ། །རབ་འབྱོར། བདག་ཏུ་འཛིན་ཅེས་བྱ་  
 བ་ན། དེ་འཛིན་པ་མེད་པར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གསུངས་ན། དེ་ཡང་བྱིས་པ་སོ་སེའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱིས་བཟུང་རོ། །རབ་འབྱོར། བྱིས་པ་  
 སོ་སེའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཞེས་བྱ་བ་ནི། དེ་དག་སྐྱེ་བོ་མེད་པ་ཉིད་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གསུངས་ཏེ། དེས་ན། བྱིས་པ་སོ་སེའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཞེས་  
 བྱེད། །རབ་འབྱོར། འདི་ཇི་སྟོན་དུ་སེམས། མཚན་ལུན་སུམ་ཚོགས་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པར་བལྟའམ།

הו, סובהוטי! אילו היו בנמצא יצורים חיים שאותם משחרר זה שהלך לכך, הרי שאז היה זה שהלך לכך אחוז בעצמיות, אחוז ביצורים החיים, אחוז בחיים, אחוז בישויות.

הו, סובהוטי! אחיזה זו בעצמיות, על פי דבריו של זה שהלך לכך, הינה אחיזה בעצמיות אשר כלל אינה קיימת; הלא היא אחיזתם של מי שהם ילדים, של אנשים רגילים.

הו, סובהוטי! אלו המכונים "ילדים" ו-"אנשים רגילים", על פי דבריו של זה שהלך לכך, הם עצמם אנשים רגילים שכלל לא קיימים, ולכן אנו יכולים לכנותם "ילדים" ו-"אנשים רגילים".

הו, סובהוטי! מה דעתך? האם עלינו לראות מישהו בתור זה שהלך לכך רק משום שיש לו הסימנים הנשגבים?

རབ་འབྱོར་གྱིས་གསལ་པ།    བཙུག་ལྷན་འདས།    དེ་ནི།    མ་ལགས་ཏེ།    མཚན་སྣོད་སྣོད་ཚོགས་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པར་མི་བཟོ།  
 །བཙུག་ལྷན་འདས་གྱིས་བཀའ་རྒྱུ་ལ་པ།    རབ་འབྱོར།    དེ་དེ་བཞིན་ཏེ།    མཚན་སྣོད་སྣོད་ཚོགས་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པར་མི་བཟོ།  
 །རབ་འབྱོར།    གལ་ཏེ་མཚན་སྣོད་སྣོད་ཚོགས་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པར་བཟོ་བར་གྱུར་ན།    འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བའི་རྒྱལ་པོ་ཡང་དེ་བཞིན་  
 གཤེགས་པར་འགྱུར་ཏེ།    དེ་བས་ན།    མཚན་སྣོད་སྣོད་ཚོགས་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པར་མི་བཟོ།

וסובהוטי ענה ביראת כבוד:

לא ולא, המבורך! אל לנו לראות מישהו בתור זה שהלך לכך רק משום שיש לו סימנים נשגבים.

אז אמר המבורך:

אמנם כך הדבר. אל לנו לראות מישהו בתור זה שהלך לכך רק משום שיש לו סימנים נשגבים. הו, סובהוטי! אילו היינו רואים מישהו בתור זה שהלך לכך אך ורק משום שיש לו סימנים נשגבים, אזי גם שליט העולם היה נחשב בתור זה שהלך לכך. לכן אל לנו לראות בתור זה שהלך לכך את מי שיש לו סימנים נשגבים.

།དེ་ནས་བཙུམ་ལྷན་འདས་ལ་ཚེ་དང་ལྷན་པ་རབ་འབྱོར་གྱིས་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏོ།      །བཙུམ་ལྷན་འདས་གྱིས་གསུངས་པའི་དོན་བདག་གིས་འཚལ་  
བ་ལྟར་ན།      མཚན་སྲུང་སྲུམ་ཚོགས་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པར་མི་བལྟའོ།      །དེ་ནས་བཙུམ་ལྷན་འདས་གྱིས་དེའི་ཚེ་ཚོགས་སུ་བཅད་པ་འདི་དག་  
བཀའ་སླུལ་ཏོ།

།གང་དག་ང་ལ་གཟུགས་སུ་མཐོང་།  
།གང་དག་ང་ལ་སྐྱར་ཤེས་པ།  
།ལོག་པར་སྤོང་བས་ལྷགས་པ་སྟེ།  
།སྤྱི་བོ་དེ་དག་ང་མི་མཐོང་།



אז פנה הנזיר הזוטר סובהוטי אל המבורך ואמר, ביראת כבוד, את הדברים הבאים:  
 על פי תפיסתי אני את משמעות דבריו של המבורך, אל לנו לראות את מי שהוא בעל סימנים נשגבים בתור זה שהלך לכך.  
 ובאותו הזמן אמר המבורך את הפסוקים הבאים:

מי שרואים אותי בצורה,  
 מי שיודעים אותי דרך צליל,  
 חיים בשגיאה, אותי הם זונחים,  
 אנשים שכאלו אותי לא תופסים.



ראה את הבוזהות כעצם טבעם של דברים;  
המורים הם עצם הגוף של הדהרמה;  
מי שאינם יודעים את טבעם של דברים,  
לעולם לא יוכלו כראוי להבין.



הו, סובהוטי! מה דעתך? ייתכן שיש הסבורים כי מי שהוא בעל סימנים נשגבים הריהו גם זה שהלך לכך, משמיד האויב, בודהה מושלם מואר לחלוטין. הו, סובהוטי! אל לך לחשוב כך בעצמך. הו, סובהוטי! מי שהוא בעל סימנים נשגבים איננו זה שהלך לכך, משמיד האויב, בודהה מושלם מואר לחלוטין שהשיג הארה שלמה לחלוטין אשר אין למעלה ממנה של הבודהה.

הו, סובהוטי! שמא סבור אתה כי הבודהיסטוות שנכנסו היטב אל דרך החמלה מכחישים את התופעות השונות, או שהם תופסים את הדברים כבלתי קיימים? הו, סובהוטי! אל לך לחשוב כך. הבודהיסטוות שנכנסו היטב אל דרך החמלה כלל אינם מכחישים את התופעות השונות, ואין הם תופסים את הדברים כבלתי קיימים.

།ཡང་རབ་འབྱོར།      རིགས་ཀྱི་བྱུང་མ།      རིགས་ཀྱི་བྱུ་མོ་གང་གིས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གསལ་འི་བྱེ་མ་སྟེང་དག      རིན་པོ་ཆེ་སྐྱ་བདུན་གྱིས་རབ་  
 ཏུ་གང་བར་བྱས་ཏེ་སྦྱོན་པར་བྱིན་པ་བས།      བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་གང་ཞིག་ཚོས་རྣམས་བདག་མིང་ཅིང་སྐྱེ་བ་མིང་པ་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་ན།      དེ་ཉིད་  
 གཞི་དེ་ལས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཆེས་མང་ཏུ་བསྐྱེད་དོ།      །ཡང་རབ་འབྱོར།      བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཡོངས་སུ་གཟུང་  
 བར་མི་བྱོལ།

ושוב אשאל אותך סובהוטי: נניח שהיה קם אחד מבני המסורה או בנות המסורה והיה נוטל מספר רב של פלנטות, כמספר כל הטיפות שבנהר הגנגס, ומכסה אותם היטב בכל שבעת סוגי האוצרות היקרים, ומגיש אותם כמינחה. ולעמת זאת, נניח שהיה בא בודהיסטווה כלשהו, ומשיג שליטה בעובדה שכל התופעות הן נעדרות כל עצמיות וחסרות כל ראשית - הרי שכמות מצבורי חסד אשר יצבור בודהיסטווה זה עולה לאין שיעור ומעבר לכל אומדן לעומת קודמו.

יחד עם זאת, סובהוטי, אומר לך כאן, כי הבודהיסטווה אינו באמת צובר אל קירבו מצבורים של חסד.

རྩོམ་པ་རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་པ།      བཅོམ་ལྡན་འདས།      བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔས་བསོད་ནམས་གྱི་ཡུང་པོ་ཡོངས་སུ་གཟུང་བར་མི་བགྱི་  
 ལགས་སམ།      བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་བཀའ་སྤྱུལ་པ།      རབ་འབྱོར།      ཡོངས་སུ་གཟུང་མོད་གྱི།      ལོག་པར་མི་གཟུང་སྟེ།      དེས་ན།  
 ཡོངས་སུ་གཟུང་བ་ཞེས་བྱེད།      རབ་འབྱོར།      གང་ལ་ལ་ཞེས་འདི་སྐད་དུ།      དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བཅུད་དམ།      བྱོན་ཏམ།      བཞེངས་  
 སམ།      བཅུགས་སམ།      མནལ་བར་མཛད་དོ།      ཞེས་དེ་སྐད་ཟེར་ན།      དེས་ན་ངས་བཤད་པའི་དོན་མི་ཤེས་སོ།



אז שאל הנזיר הזוטר סובהוטי ביראת כבוד:

הו, המבורך! האם זה אומר שאל לו לבודהיסטווה לצבור אל קירבו מצבורים של חסד?

אז ענה המבורך:

הו, סובהוטי! בוודאי שעליו לצברם, אלא שאל לו לצבור אותם באופן שגוי. ולכן נוכל לומר שהוא אכן "צובר אותם".

הו, סובהוטי! אילו בא מישהו ואמר: "זה שהלך לכך הולך, או בא, או קם, או יושב, או שהוא ישן" – אילו ככה היה טוען, הרי שאין הוא מבין את משמעות הדברים שאני מלמד.

།དེ་ཅི་འུ་ཕྱི་ར་ཞེ་ན།      རབ་འབྱོར།      དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི།      གར་ཡང་མ་བཅུད།      གང་ནས་ཀྱང་མ་བྱོན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།      དེས་ན།  
 དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཞེས་བྱའོ།      །ཡང་རབ་འབྱོར།      རིགས་ཀྱི་བྱུང་མ།      རིགས་ཀྱི་བྱུ་མོ་  
 གང་གིས་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ན་སའི་རྩལ་རྣམས་ཇི་སྟེད་ཡོད་པ་དེ་དག་འདི་ལྟ་སྟེ།      དཔེར་ན།      རྩལ་སྤྲ་རབ་གྱི་  
 ཚོགས་བཞིན་དུ་སྤྲེ་མར་བྱས་ན།      རབ་འབྱོར།      འདི་ཅི་སྟུམ་དུ་སེམས།      རྩལ་སྤྲ་རབ་གྱི་ཚོགས་དེ་མང་བ་ཡིན་ནམ།

ומדוע זה כך? הו, סובהוטי! משום שזה שאנו מכנים "זה שהלך לכך" אינו הולך לשום מקום, ואף אינו בא משום מקום. ולכן אנו יכולים לקרוא לו "זה שהלך לכך, משמיד האויב, בודהה מושלם לחלוטין".

ושוב אומר, הו סובהוטי! נניח שהיה בא אחד מבני המסורה או בנות המסורה ונוטל את סך כל חלקיקי העפר שבכל הפלנטות שבעולם גדול זה, עולם של אלף אלפים של פלנטות; ונניח, לדוגמה, שהיה בא וכותש כל אחד מהם למספר חלקיקים הדומה לסך מספרם של חלקיקי עפר אלו. הו, סובהוטי! האם לדעתך יהיה מספרם של חלקיקים זעירים ביותר אלו עצום ורב?



וסובטי ענה ביראת כבוד:

הו, המבורך! אכן כך: המצבור של חלקיקים זעירים ביותר אלו אכן יהיה עצום ביותר. ומדוע זה כך? הו, המבורך! אילו היה מצבור זה קיים, אזי זה שהלך לכך לא היה כלל יכול לדבר על "מצבור של חלקיקים זעירים ביותר". מדוע? משום שהמבורך כבר אמר שהמצבור של חלקיקים זעירים ביותר שעליו מדובר, הינו מצבור של חלקיקים זעירים ביותר אשר כלל איננו קיים, על פי דבריו של זה שהלך לכך. ועל כן אנו יכולים לקרוא לו "מצבור של חלקיקים זעירים ביותר".

כמו כן, עולם גדול זה, עולם של אלף אלפי אלפים של פלנטות, שעליו מדבר זה שהלך לכך, על פי דבריו של זה שהלך לכך הוא עולם שכלל איננו קיים, ולכן אנו יכולים לקרוא לו "עולם גדול זה, עולם של אלף אלפי אלפים של פלנטות".

།དེ་ཅི་འདྲི་སྲུང་དུ་ཞེ་ན། བཙམ་ལྷན་འདས། གལ་ཏེ་ཁམས་ཤིག་མཆིས་པར་གྱུར་ན། དེ་ཉིད་རིལ་པོར་འཛིན་པར་འགྱུར་བའི་སྲུང་དུ་འོ། །དེ་  
 བཞིན་གཤེགས་པས་རིལ་པོར་འཛིན་པར་གང་གསུངས་པ་དེ། འཛིན་པ་མ་མཆིས་པར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གསུངས་ཏེ། དེས་ན། རིལ་  
 པོར་འཛིན་པ་ཞེས་བགྲིའོ། །བཙམ་ལྷན་འདས་གྲིས་བཀའ་སྐྱུལ་པ། རབ་འབྱོར། རིལ་པོར་འཛིན་པ་ཉིད་ནི། ཐ་སྲུང་དེ། ཚོས་དེ་ནི།  
 བཟོད་དུ་མེད་པ་ཡིན་ན། །དེ་ཡང་གྲིས་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་གྲིས་བབྱུང་དོ།

אז פנה המבורך ואמר:

ומדוע זה כך? הו, המבורך! אילו היה עולם זה קיים, הרי שהיינו תופסים אותו כשלמות אחת; ובשעה שזה שהלך לכך דיבר על "תפיסה של דבר מה כשלמות אחת", הרי שעל פי דבריו של זה שהלך לכך תפיסה כזו כלל אינה אפשרית. ולכן אנו יכולים לכנותה "תפיסה של דבר מה כשלמות אחת".

הו, סובהוטי! התפיסה של דבר מה כשלמות אחת הינה נומינאלית; הדבר עצמו הוא מעבר לכל תאור מילולי. אלא שהילדים והאנשים הרגילים נאחזים בה.

།རབ་འབྱོར། གང་ལ་ལ་ཞིག་འདི་སྐད་དུ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་བདག་ཏུ་ལྷ་བར་གསུངས་ཤིང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་སེམས་ཅན་ཏུ་ལྷ་  
 བ་དང་། སྒོ་ག་ཏུ་ལྷ་བ་དང་། གང་ཟེག་ཏུ་ལྷ་བར་གསུངས་སོ། །ཞེས་ཟེར་ན། རབ་འབྱོར། དེ་ཡང་ཡང་དག་པར་སྒྲུབས་སྒྲུབ་བ་ཡིན་  
 ནམ། རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས། དེ་ནི། མ་ལགས་སོ། །བདེ་བར་གཤེགས་པ། དེ་ནི། མ་ལགས་སོ། །  
 །དེ་ཅི་འདི་སྐད་དུ་ཞེ་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་བདག་ཏུ་ལྷ་བར་གང་གསུངས་པ་དེ། ལྷ་བ་མ་མཆིས་པར་དེ་བཞིན་གཤེགས་  
 པས་གསུངས་པའི་སྐད་དུ་ལྷ་ལྷེ། དེས་ན། བདག་ཏུ་ལྷ་བ་ཞེས་བགྱིའོ།



וסובהוטי ענה ביראת כבוד:

הו, סובהוטי! אילו בא מישהו ואמר: "בדבריו מדבר זה שהלך לכך על תפיסה של דבר כ- 'בעל עצמיות', וכן מדבר זה שהלך לכך על תפיסה של דברים כ- 'יצורים חיים', כ- 'חיים', כ- 'ישויות'." אילו ככה היה טוען, הו, סובהוטי, האם הייתה טענתו נכונה?

הו, המבורך! היא לא הייתה נכונה. הו, זה שלעונג הלך! היא לא הייתה נכונה כלל וכלל. ומדוע זה כך? הו, המבורך! אותה תפיסה של דבר כ- 'בעל עצמיות' שעליה מדבר זה שהלך לכך, על פי דבריו של זה שהלך לכך הינה תפיסה שאיננה קיימת כלל. ולכן אנו יכולים לקרוא לה "תפיסה של דבר כ- 'בעל עצמיות'".

།བཙུག་ལྷན་འདས་གྱིས་བཀའ་སྤྲུལ་པ།      རབ་འབྱོར།      བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཐེག་པ་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པ་རྣམས་གྱིས་འདི་ལྟར་ཚོས་ཐམས་  
 ཅད་ཤེས་པར་བྱ།      བལྟ་བར་བྱ།      མོས་པར་བྱ་སྟེ།      ཅི་ནས་ཚོས་སུ་འདུ་ཤེས་པ་ལ་ཡང་མི་གནས་པ་དེ་ལྟར་མོས་པར་བྱའོ།      །དེ་ཅིའི་སྤྱིར་ཞེ་  
 མ།      རབ་འབྱོར།      ཚོས་སུ་འདུ་ཤེས་ཚོས་སུ་འདུ་ཤེས་ཞེས་བྱ་བ་ནི།      འདུ་ཤེས་མེད་པར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གསུངས་པའི་སྤྱིར་ཏེ།      དེས་  
 མ།      ཚོས་སུ་འདུ་ཤེས་ཞེས་བྱའོ།      །ཡང་རབ་འབྱོར།      བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཚེན་པོ་གང་གིས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དཔག་ཏུ་  
 མེད་ཅིང་གྲངས་མེད་པ་དག་རིན་པོ་ཆེ་སྣེ་བདུན་གྱིས་རབ་ཏུ་གང་བར་བྱས་ཏེ་སྤྱིན་པ་གྱིན་པ་བས།

אז פנה המבורך ואמר:

הו, סובהוטי! אותם הבודהיסטות אשר נכנסו היטב אל דרך החמלה, זה האופן שבו עליהם להבין, לתפוס ולחשוב על כל התופעות: אל להם לשהות בתוך ההמשגה של כל תופעה שהיא; כך עליהם לחשוב. מדוע? הו, סובהוטי! משום שההמשגה של התופעות, הדבר שאנו קוראים לו "המשגה של תופעות", על פי דבריו של זה שהלך לכך, הנה המשגה של תופעות אשר כלל איננה קיימת. ולכן אנו יכולים לקרוא לה "המשגה של תופעות".

ושוב אחזור ואומר, סובהוטי: אם ניקח את אותם הבודהיסטות, הישויות הגדולות, אשר נוטלים עולמות ויקומים שאין להם כל שיעור ומידה, ומכסים אותם היטב בשבעת סוגי האוצרות היקרים, ומגישים אותם כמינחה;

ཏམ། ལྷོག་གམ། ཀུན་རྒྱལ་པར་བྱེད་དམ། གཞན་དག་ལ་ཡང་རྒྱ་ཆེར་ཡང་དག་པར་རབ་རྒྱ་སྤྱོན་ན། དེ་ཉིད་གཞི་དེ་ལས་བསོད་ནམས་  
མང་རྒྱ་གངས་མེད་དཔག་རྒྱ་མེད་པ་བསྐྱེད་དོ། །ཇི་ལྟར་ཡང་དག་ པར་རབ་རྒྱ་སྤྱོན་ཅེ་ན། ཇི་ལྟར་ཡང་དག་པར་རབ་རྒྱ་མི་སྤྱོན་པ་དེ་བཞིན་རྒྱ་  
སྤོ། དེས་ན། ཡང་དག་པར་རབ་རྒྱ་སྤྱོན་པ་ཞེས་བྱའོ།

ואם ניקח לעומתם את בן או בת המסורה הנוטלים ולו בית יחיד בן ארבע שורות מתוך ההסבר על שלמות החוכמה, מחזיקים בו, או מקריאים אותו, או מבינים אותו היטב, או שהם מלמדים אותו היטב ובהרחבה לזולתם – הרי שכמות מצבורי החסד שהם צוברים בשל כך עולה לאין שיעור ומעבר לכל אומדן לעומת קודמיהם.

ואם מדובר בללמד אותו היטב, הרי זה היינו הך כמו לא ללמד אותו היטב. ולכן נוכל לקרוא לכך "ללמד אותו היטב".



ככוכב, כתעתוע, כשלהבת של נר,  
כאשלייה, כאגל טל, כבועה,  
כחלום, כברק, או כענן -  
כך ראה כל דבר שנגרם.

ומשכך הבודהה אמר, אז עלץ בלבו הנזיר הבכיר סובהוטי, וכן כל הבודהיסטוות, וארבע הקבוצות של נזירים, נזירות, גברים בעלי נדרים ונשים בעלות נדרים.

ལྷ་དང་། མི་དང་། ལྷ་མ་ཡིན་དང་། སྤྱི་བཟང་བཅས་པའི་འཇིག་རྟེན་ཡི་རང་སྟེ་བཙམ་ལྡན་འདས་གྱིས་གསུངས་པ་ལ་མངོན་པར་བསྟོན་དོ།  
།འཕགས་པ་ཤེས་རབ་གྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་སྤྱིན་པ་དོན་ཅེ་གཙོ་དེ་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་རྫོགས་སོ། །  
ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་རྫོགས་སོ། །



כן עלצו כל בני תבל: האלים, האנשים, האלים למחצה, הרוחות, ושיבחו ברמה את אשר הבודהה הורה.

בכך תמה הסוטרה של הדרך הגדולה בשם **"להב היהלום"**, סוטרה נשגבה על שלמות החוכמה.

*הסוטרה תורגמה לעברית על ידי לאמה דבורה-הלה, בעלת נדרי נזירה, בשנת 2011.*